

UNA BIBLIOGRAFIA PER A JORDI SARSANEDAS

Tot treball bibliogràfic dedicat a un autor viu i en fase de plena producció es mereix d'entrada l'etiqueta d'incomplet. A més a més, no dubto que, malgrat els esforços que hi he esmerçat i la col·laboració del mateix Sarsanedas, hi hagi molt material vagant pel món en volums i revistes que no he arribat a localitzar i, en particular, per un simple càlcul estadístic, sospito l'existència de moltes més traduccions de fragments de prosa i de poesies de les que he catalogat.

D'altra banda, crec que la manera millor per cobrir els espais buits és la publicació de tot el material al qual he tingut accés: puc remarcar que no hi ha cap text citat del qual jo no en posseeixi almenys un exemplar —original o reproduït. I això perquè les pàgines següents són el fruit d'una recerca d'anys i anys que va desembocar, primer, en una tesi doctoral i, després, en la publicació d'un volum on aquesta bibliografia no va poder ser inclosa atès que ja s'havia fet massa extensa.

Aquest treball consta de dues parts, una reservada als escrits de Sarsanedas i una altra als escrits sobre Sarsanedas. Pel que fa a la primera, per ordenar els materials, he fet servir les categories que, al llarg de la construcció de la bibliografia, m'han semblat més clares i econòmiques. Tot i amb tot, hi ha algun text de creació que es repeteix en moltes ocasions, però n'hi ha d'altres que mai no han estat recollits en volum per l'autor, i m'he estimat més no assenyalar cap distinció explícita. Un cas a part és reservat als editorials anònims de «Serra d'Or». En moltes entrevistes, Sarsanedas ha repetit que, tret d'unes escasses excepcions, l'autoria d'aquests articles era tota seva i que altres persones de la redacció hi intervenien, en un segon moment, amb correccions mínimes. Com establir, llavors, una separació entre els que s'havien d'atribuir a ell i els altres? Vaig lliurar a Sarsanedas

una còpia de tots els editorials perquè me'n confirmés la paternitat i el resultat és en el llistat específic que es troba més endavant, on els punts d'interrogació posats al començament indiquen un dubte d'autor. No defensaré la validesa d'un criteri que té un grau aleatori molt elevat ja que remet tota la responsabilitat del missatge a l'emissor; ans, al contrari, se m'acuden, com a model dissuasiu, les crítiques que va rebre Contini arran de les seves correccions «telefòniques» als textos de Montale. Tanmateix, no he trobat cap alternativa metodològica més sòlida que la certificació (escrita) de l'autor.

Respecte als estudis sobre l'obra (i la persona) de Jordi Sarsanedas, vull remarcar que, com més avancem en el temps, més probable es fa la presència de llacunes: escric aquesta presentació al final de setembre de 2005, quan tot just han passat poques setmanes de la publicació del volum de contes *Una discreta venjança* i, en aquests dies, n'estan sortint les primeres ressenyes als diaris. En aquesta bibliografia secundària m'he basat també en un criteri selectiu per establir un nivell mínim en la qualitat de la informació. Inserir —bo i admetent que fos possible— tots els articles que reproduïen una mateixa notícia d'agència que contava les vicissituds de Sarsanedas —com a escriptor del mes o com a premiat en els certàmens més mediàtics— hauria estat una pura redundància que no hauria aportat cap utilitat concreta. Deixem a Google el que és de Google, i acollim-nos al principi segons el qual una recerca bibliogràfica no té per què ser una mera recopilació de dades.

I. OBRES DE JORDI SARSANEDAS

PUBLICACIONS ORIGINALS EN VOLUMS I FASCICLES MONOGRÀFICS

PROSA DE FICCIÓ

Llibres

Tarda de diumenge, Barcelona, Edicions Rosa Vera [1951]; «Col·lecció de Gravats Contemporanis», núm. 33.

- Contra la nit d'Oboixangó*, Barcelona, Óssa menor, 1953.
Mites, Barcelona, Selecta, 1954.
El martell, Barcelona, Club editor, 1956.
Plou i fa sol, Ciutat de Mallorca, Moll, 1959.
El balcó, Ciutat de Mallorca, Moll, 1969.
L'Eduard el Mariner i el país de sota l'aigua, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1976.
Mites, Barcelona, Edicions 62, 1976.
La noia a la sorra, Barcelona, Destino, 1981.
Un diumenge a Clarena i altres narracions, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1981.
Un bigoti i en Joan, amb dibuixos de Montse Ginesta, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1989.
Contes 1947-1969, Barcelona, Edicions 62, 1994.
De Famagusta a Antofagasta, Barcelona, Edicions 62, 1994.
La derrota del caçador blanc i altres contes, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1995.
Una discreta venjança, Barcelona, Edicions 62, 2005.

Antologies

- Mite del faraó Joan i altres contes*, a cura de Neus Oliveras, Barcelona, Barcanova, 1991.
Mites, edició de Miquel Plana, Olot, 1995.

PROSA NO DE FICCIÓ

- Montserrat: pedra i homes*, fotografies d'Andreu BASTÉ i Pere FERRER SAUQUÉ, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1967.
Paraules per a unes imatges, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2004.

POESIA

Llibres i antologies

A trenc de sorra, Barcelona, Antologia dels fets, les idees i els homes d'Occident, 1948.

La Rambla de les flors, Barcelona, Óssa menor, 1955.

Algunes preguntes, algunes respostes, Ciutat de Mallorca, La Font de les Tortugues, 1956.

Postals d'Itàlia, Barcelona, Rocas, 1965.

Fins a un cert punt: poesia (1945-1989), Barcelona, Edicions 62, 1989.

Cor meu, el món, Barcelona, Proa, 1999.

L'enlluernament, al cap del carrer, Barcelona, Proa, 2001.

Com una tornada, sí, Barcelona, Proa, 2003.

Silenci, respostes, variacions, Barcelona, Proa, 2005.

Plaquettes

Esbós fragmentari d'una oda dialogada, Barcelona, Institut d'Art Gràfic, [1967].

Suite del cresta-vermell [amb gravats de Gerard Sala], Carpeta «Catalunya-espais», 1970.

Nadal, ara que ho dic [amb un linolèum de Miquel Plana], Olot, Miquel Plana, desembre de 1991.

Veles de cap vaixell, amb un aiguafort de Rosa Vives, Barcelona, Sibi et amics, 1998.

Taula parada, amb un aiguafort de Rosa Vives, Barcelona, Sibi et amics, 1999.

Riu de soledat, amb un aiguafort de Rosa Vives, Barcelona, Sibi et amics, 2000.

Un sol silenci, Barcelona, Sibi et amics, 2001.

Els ulls buits, Barcelona, Sibi et amics, 2005.

VIDEOCASSETS

Jordi Sarsanedas. *Lectures poètiques*, realització de Raül CAPDEVILA (VHS), Barcelona, 7 de novembre de 2001.

PROSES DISPERSES

Proses publicades en antologies i miscel·lànies

Joan TRIADÚ, *Antologia de contistes catalans (1850-1950)*, Barcelona, Selecta, 1950 [*Mite d'una gosseta entre altres coses*, *Mite del mariner*, *Mite del dispensari*, ps. 1557-1568].

Raixa. *Miscel·lània de literatura catalana*, Mallorca, 1953 [*La padrina*, ps. 57-61].

Miscel·lània del Club dels Novellistes, Barcelona, Aymà, 1956 [*La façana blanca*, ps. 75-86].

Els set pecats capitals vistos per 21 contistes. Homenatge literari a Víctor Català, pròleg de Joan TRIADÚ i epíleg de Josep MIRACLE, Barcelona, Selecta, 1960 [*No jugo*, ps. 79-83].

El llibre de tothom, Barcelona, Editorial Alcides, 1963, vol. II [*Vaig perdre una bala, i aleshores van passar moltes coses més*, ps. 60-65].

Joan TRIADÚ i Eduard ARTELLS, *Lectures escollides*, Barcelona, Barcino, tercer recull, 1969 [*No jugo*, ps. 103-111].

Lluís BUSQUETS I GRABULOSA, *Plomes catalanes d'avui*, Sant Boi de Llobregat, Grup Promotor / Edicions del Mall, 1982 [*Mostrari (Fragment del conte inèdit El monument del [sic] doctor Robert, i fragment final del Mite del cigne i la vinya*, ps. 141-142].

Pere PONS I CLAR i Concepció CIURANETA, *Textos escollits i comentaris de literatura catalana*, Madrid, EMESA, 1980 [*Mite de la noia de les trenes*, ps. 108-110].

Esther CENTELLES, *El conte des de 1939*, Barcelona, Edicions 62, 1981 [*Mite del monstre gentil*, *Mite del doblatge*, ps. 109-116].

Joaquim MOLAS, *Antologia de contes catalans*, Barcelona, Edicions 62, vol. II, 1983 [*Mite en un jardí i Mite del cigne i la vinya*, ps. 405-422].

- Ones sense fils. Quinze contes. Quinze autors*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1984 [*Ubalubà*, ps. 63-68].
- Julià GUILLAMON, Andreu MARTÍN, Miquel de PALOL, Joan PERUCHO, Pere ROVIRA, J. SARSANEDAS i Jaume SUBIRANA, *El triangle de les set punxes (històries d'horror)*, Barcelona, Tanagra, 1990 [*El monument al doctor Robert*, ps. 135-163].
- Albert PLANELLES i Francesc VERNET, *Narratria*, Barcelona, La Magrana, 1991 [*Mite de les noies de les trenes*, ps. 153-155].
- AA. VV., *24 hores a la Rambla*, Barcelona, La Campana, 1993 [*De vuit a nou*, ps. 26-32].
- Josep M. RIPOLL, *Heterodòxies*, Barcelona, La Magrana, 1995 [*Mite del mariner i Mite del monstre gentil*, ps. 104-109].
- Emili OLCINA, *Antologia de narrativa fantàstica catalana*, Barcelona, Laertes, 1998 [*L'altre cap de la foradada*, ps. 155-160].
- Víctor MARTÍNEZ-GIL, *Els altres mons de la literatura catalana. Antologia de narrativa fantàstica i especulativa*, Barcelona, Cercle de Lectors, 2004 [*L'ombra com a mirall*, ps. 293-298].

Proses publicades en revistes i en diaris

- Mite d'una gosseta entre altres coses*, «Ariel», núm. 19 (juny de 1950), ps. 3-4.
- La proesa de Ritter Hans Von Altenberg*, «Els autors de l'ocell de paper», núm. 5, Editex (1956), ps. 15-21.
- Jocs de mans*, «El Pont», núm. 2 (1956), ps. 3-12.
- Els dos caps de la foradada*, «Inquietud artística», núm. 18 (juny de 1960).
- Bon Nadal, Lluís*, «Avui» (4 de gener de 1991).
- Jam Sessions*, «El País» («Quadern») (1 de setembre de 2005), p. 3.

Proses infantils publicades en revistes

- Emili XERTA [pseud.], *En Saturn*, «L'infantil», núm. 160 (1 de juny de 1972), p. 3.
- El país dels tres tomàquets*, «L'infantil», núm. 164-165 (1 d'agost de 1972), ps. 26-29.

- Joan SALOU [pseud.], *El joglar de la Mare de Déu*, «L'infantil», núm. 168 (1 d'octubre de 1972), p. 3.
- Vaig perdre una bala, i aleshores van passar moltes coses més*, «Cavall Fort», núm. 241-242 (1 de desembre de 1972), ps. 36-38.
- Les perles de Mrs. Macpístrincs*, «Tretzevents», núm. 172-173 (10 de desembre de 1972), ps. 24-27.
- Joan SALOU [pseud.], *La Rateta s'ha quedat pensativa*, «Tretzevents», núm. 183 (15 de maig de 1973), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Una ventafocs pell-roja*, «Tretzevents», núm. 185 (15 de juny de 1973), ps. 12-13.
- Joan SALOU [pseud.], *Migdiada d'estiu*, «Tretzevent», núm. 188-189 (1 d'agost de 1973), p. 3.
- La Martineta ha perdut l'esma*, «Tretzevents», núm. 188-189 (1 d'agost de 1973), ps. 22-25.
- Joan SALOU [pseud.], *Alegria de la pluja*, «Tretzevents», núm. 192 (1 d'octubre de 1973), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *La Rateta que embrutava l'escaleta*, «Tretzevents», núm. 194 (1 de novembre de 1973), p. 3.
- El Pop Gegant passa un mal moment*, «Tretzevents», núm. 196-197 (desembre de 1973), ps. 16-19.
- Joan SALOU [pseud.], *Escrit amb l'ajut de la Rateta*, «Tretzevents», núm. 203 (15 de març de 1974), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *La Rateta i les vacances*, «Tretzevents», núm. 209 (15 de juny de 1974), p. 3.
- El comodori Saltironi i la Balena Xica*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 212-213 (10 d'agost de 1974), ps. 18-21.
- Emili XERTA [pseud.], *El tranquil·lès*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 218 (1 de novembre de 1974), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *La fantasia d'en Joan*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 219 (16 de novembre de 1974), p. 3.
- Perril [sic] per als dofins*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 220-221 (10 de desembre de 1974), ps. 16-20.
- Emili XERTA [pseud.], *El vergonyós*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 220-221 (10 de desembre de 1974), p. 47.
- Emili XERTA [pseud.], *Cua de palla*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 223 (15 de gener de 1975), p. 3.

- Emili XERTA [pseud.], *Un poruc*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 224 (1 de febrer de 1975), p. 3.
- Pànic al país de sota l'aigua*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 236-237 (10 d'agost de 1975), ps. 12-14.
- L'illa de Doridó*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 236-237 (10 d'agost de 1975), ps. 16-19.
- El far de Trencamiralls*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 244-245 (10 de desembre de 1975), ps. 16-20.
- Emili XERTA [pseud.], *Avui parlarem de mi i de tothom*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 258 (1 de juliol de 1976), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Fusca*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 260-261 (10 d'agost de 1976), ps. 2-3.
- La derrota del caçador blanc*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 266 (1 de novembre de 1976), ps. 14-16.
- Emili XERTA [pseud.], *És important de pensar-hi*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 267 (15 de novembre de 1976), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Escriu a en Pim*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 279 (15 de maig de 1977), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *He rebut carta d'en Pim*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 280 (1 de juny de 1977), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *En Pim es queixa*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 283 (15 de juliol de 1977), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Una granota, nit endins*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 284-285 (20 d'agost de 1977), p. 3.
- Un conte com els d'abans*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 290 (1 de novembre de 1977), ps. 14-15; núm. 291 (15 de novembre de 1977), ps. 8-9; núm. 292-293 (15 de desembre de 1977), ps. 15-19.
- Joan SALOU [pseud.], *En Pim té un rellotge*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 299 (15 de març de 1978), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Una carta d'en Pim*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 302 (1 de maig de 1978), p. 3.
- L'ofici d'en Repicó*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 308-309 (20 d'agost de 1978), ps. 32-34.
- Joan SALOU [pseud.], *El mar com un gossàs*, «Tretzevents», núm. 404 (23 de setembre de 1982), p. 3.
- Ubalubà*, «Tretzevents», núm. 454 (11 d'octubre de 1984), ps. 20-21.

- Vaig perdre una bala, i aleshores van passar moltes coses més*, «Tretzevents», núm. 466-467 (23 d'abril de 1985), ps. 44-47.
- Un bigoti i en Joan*, «Tretzevents», núm. 537-538 (23 d'abril de 1988), ps. 46-47.
- Saviesa de ratolí*, «Tretzevents», núm. 544 (15 de juliol de 1988), p. 3.
- Un drac al capvespre*, «Tretzevents», núm. 609-610 (abril de 1991), ps. 40-41.
- Una ventafocs pell-roja*, «Tretzevents», núm. 624 (15 de novembre de 1991), p. 23.
- El tròquil*, «Tretzevents», núm. 656-657 (1 de març de 1993), p. 17.
- En Joanic llegeix un conte*, «Tretzevents», núm. 689 (agost de 1994), p. 12.
- La boina de llana*, «Tretzevents», núm. 696 (15 de novembre de 1994), p. 23.
- Tridacna gigas: una nova aventura de l'Eduard el Mariner*, «Tretzevents», núm. 700 (gener de 1995), ps. 44-46.

POESIES DISPERSES

Poesies publicades en antologies i miscel·lànies

- Fernando GUTIÉRREZ, *La poesia catalana contemporània*, Barcelona, Janés, 1947 [Recordo encara..., p. 652].
- Eucarístiques en honor de la Primera Comunió de la nena Regina dels Àngels Faura i Oriol*, Barcelona, 1948 [Com peix cau-lluient...].
- Joan TRIADÚ, *Antologia de la poesia catalana (1900-1950)*, Barcelona, Selecta, 1951 [Goigs fragmentaris de Barcelona nostra, Trista, Per a Maria Rosa, ps. 284-286].
- Vuit poetes*, Óssa menor, 1952 [Juliol, Insoluble, Nit plena d'ocells, Noia de vori, Cançó de taxista, Bandera, brollant, Entraré per Vincennes, Còdol, Menhir davant del mar, La son, la creu al front..., ps. 79-85].
- Joan TRIADÚ, *Anthology of Catalan Lyric Poetry*, Oxford, The Dolphin Books, 1953 [Goigs fragmentaris de Barcelona nostra, Trista, Per a Maria Rosa, Paisatge malalt, ps. 362-365].

- Festa poètica pro Abadia de Sant Martí de Riells del Montseny*, Barcelona, Altès, 1955 [*d'Ocells d'espert: Setembre, Valls, Pensaments damunt d'una granota*, ps. 40-42].
- Corona literària oferta a la mare de Déu de Montserrat*, Abadia de Montserrat, 1957 [*Santa Maria de la fi dels temps*].
- Josep Maria CASTELLET i Joaquim MOLAS, *Poesia catalana del segle xx*, Barcelona, Edicions 62, 1963 [*Beuen vermut, La serra-cinta*, ps. 513-515].
- Joan TRIADÚ, *Nova antologia de la poesia catalana (de Maragall als nostres dies)*, Barcelona, Selecta, 1965 [*Goigs fragmentaris de Barcelona nostra, Novetat del món, Amb mans de bons amics escric això, El pas dels qui vindran, Setembre, Nocturn per a dues veus d'una mateixa boca*, ps. 243-250].
- Luis JIMÉNEZ MARTOS, *Antología de poesía española 1964-1965*, Madrid, Aguilar, 1966 [*Nausica*, ps. 275-276].
- Jaume BOFILL i FERRO i Antoni COMAS, *Un segle de poesia catalana*, Barcelona, Destino, 1968 [*Goigs fragmentaris de Barcelona nostra, Cançó del temps de pas, Recordo encara el punt de la mimosa, Beuen vermut, Jardins, Petit monument a Joan Salvat-Papasseit, Romanç, Paisatge, Record, Setembre, Agonisme, Solo de lluna a Pisa, Festa major de tu*, ps. 1188-1206].
- Rafael MANZANO, *Breve Antología de Elogios Poéticos a Barcelona*, Ayuntamiento de Barcelona, 1969 [*Goigs fragmentaris de Barcelona nostra*, ps. 53-54].
- Àngel CARMONA, *Antologia de la poesia social catalana*, Madrid/Barcelona, Alfaguara, 1970 [*Goigs fragmentaris de Barcelona nostra, Entraré per Vincennes*, ps. 45-47 i p. 355].
- Taller de plàstica de «L'arc» (23 poesies inèdites autografiades per cada un dels autors)*, 1980 [*I ve el moment*, p. 6].
- Lluís BUSQUETS i GRABULOSA, *Plomes catalanes d'avui*, Sant Boi de Llobregat, Grup Promotor / Edicions del Mall, 1982 [*Mugitus-que boum*, ps. 141].
- Àlex BROCH, *Poesia catalana. Antologia (1939-1968)*, Barcelona, Edicions 62, 1985 [*La serra-cinta i Petit monument a Joan Salvat-Papasseit*, ps. 169-173].

- Rita SCHNITZER (ed.), *Poesia amorosa catalana*, Barcelona, Elfos, 1985 [*Festa major de tu*, p. 51]).
- Celdoni FONOLL, *Nou segles de poesia als Països Catalans*, Sant Boi de Llobregat, Edicions del Mall, 1986 [*Festa major de tu*, p. 376].
- Jordi BALCELLS, Albert ROIG, *L'escriptor de poesia. Poètica i antologia del vint*, Barcelona, Teide, 1991 [*Espart, Foc*, ps. 204-205].
- Carles ALBESA, Jordi MIR i Maria Isabel PIJOAN I PICAS, *Màrius Torres en el record. Recull d'homenatge*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1993 [*Amb Màrius Torres al pensament*, ps. 212-213].
- Polifonia en dotze veus*, Mallorca, Caixa de Balears «Sa Nostra» / Universitat de les Illes Balears, 1993 [*Almadrava*, p. 38].
- Albert PLANELLES, Francesc VERNET (eds.), *Poetria*, Barcelona, La Magrana, 1993 [*Beuen vermut*, p. 186].
- Homenatge a Josep M. Llompart, Mallorca, Moll, 1993 [*Per a Josep M. Llompart (Mira que et dic: et creus que l'has deixada...)*, p. 69].
- Jaume SUBIRANA, *Festa, dol i circumstàncies*, Barcelona, Proa, 1995 [*En una primera comunió* (scil. *Com peix cua-lluvent...*), *Festa major de tu, Malaltia, Nadal, Amb mans de bons amics escric això*, ps. 31, 40, 84, 151 i 185].
- David CASTILLO, *Cent poemes d'amor de la literatura catalana moderna*, Barcelona, Pirene, 1995 [*Romanç*, ps. 88-91].
- El Price dels poetes: 25 anys*, Ajuntament de Barcelona, 1995 [*Color de temps com fuig, A alguns que s'estranyen de nosaltres, Nocturn*].
- Celdoni FONOLL, *Versos diversos*, Barcelona, La Magrana, 1996 [*Festa major de tu*, p. 110].
- Xavier BENGUEREL i Jaume SUBIRANA, *Dotze sentits. Poesia catalana d'avui* (CD-ROM), Barcelona, Universitat Pompeu Fabra / Proa / Institut d'Edicions de la Diputació de Barcelona, 1996 [*Nocturn per a dues veus de la mateixa boca, Nocturn, Cor meu, el món, Color de temps com fuig, Palma*].
- Jaume SUBIRANA i Carles TORNER (eds.), *Poemes amb àngel*, Barcelona, Proa, 1997 [*El lleó blau*, p. 78].
- Giuseppe E. SANSONE, *Antologia de poetes catalans*, Barcelona, Galàxia Gutenberg / Cercle de Lectors, 1997, vol. IV [*Recordo encara el punt de la mimosa, L'ull migpartit per l'espasa marina, Novetat del món, Beuen vermut, Petit monument a Joan Salvat-Papasseit,*

- Paisatge, Pensaments damunt d'una granota, Torcello, Festa major de tu, Suite del Crestavermell. Tria (poemes II i V), Color de temps com fuig*, ps. 900-908].
- Homenatge a Maria-Mercè Marçal*, Barcelona, Empúries, 1998 [*Temps de lluna morta*, ps. 57-58].
- Miscel·lània Segimon Serrallonga*, Vic, Eumo, 2001 [*Almoïna*: p. 273].
- 16è Festival Internacional de Poesia de Barcelona 2000*, 24 de maig del 2000, [*Cor meu, el mon, La setena porta, El pont de la Tournelle, Tot era blat, Nadal, ara que ho dic, Nocturn, Vent amb paraules*, ps. 14-20].
- D. Sam ABRAMS, Jaume SUBIRANA i Víctor SUNYOL (eds.), *Generacions*, Vic, Eumo, 2001 [*Per a Maria Rosa*, p. 104].
- Jaume SUBIRANA (ed.), *Nadals i nadales*, Vic, Eumo, 2001 [*Nadal, ara que ho dic*, p. 128].
- D. Sam ABRAMS (ed.), *T'estimo*, Vic, Eumo, 2002 [*Festa major de tu*, p. 128].
- Per molts anys. Textos inèdits de vint-i-vuit autors aplegats en ocasió del quarantè aniversari d'Edicions 62*, Barcelona, Edicions 62, 2002 [*Joc de quadriavis, amb xamfrans*, ps. 191-192].
- Víctor SUNYOL (ed.), *Barcelona. 60 poemes des de la ciutat*, Vic, Eumo, 2004 [*Joc de quadriavis, amb xamfrans*, ps. 58-59].

Poesies publicades en revistes i fullets

- Dos poemes: «Goigs fragmentaris de Barcelona nostra», «Insoluble», «Ariel»*, núm. 13 (novembre-desembre de 1947), ps. 96-97.
- Paisatge malalt*, «Curial» [núm. 5] (març-abril de 1950), p. 9.
- Tornem-hi*, «Quart Creixent», núm. 2 (juliol de 1957), ps. 48-49.
- Nausica*, «Inquietud artística», núm. 32 (gener de 1962), p. 4.
- Edilizia*, «Poemes», núm. 3 (estiu de 1962), p. IV.
- Precisió*, «0 figura», núm. 7, 1963.
- Personal*, a J. S. P., «Cinc pintors cinc poetes. Homenatge a Salvat-Papasseit» (gener de 1964), p. 1.
- Ocells* [scil. *Foc, Macramé, Bronze, Espart, Vidre, Palma*], «Els Marges», núm. 15 (1979), ps. 37-43.

Entre les coses encara possibles..., «Isabel Saludes. Pigments sobre paper» [fullet de l'exposició a la Galeria Matisse] (4-26 de març de 1986), p. 2.

Nadal, ara que ho dic..., «El Pont», núm. 110 (1992), p. 32.

Matí de Sant Jordi, «Tretzevents», núm. 681-682 (abril de 1994), p. 41.

Joan SALOU [pseud.], *La puça*, «Tretzevents», núm. 695 (1 de novembre de 1994), p. 17.

Cabana de pedra seca, «Les quatre estacions. Butlletí del Museu de Lladeria» (tardor de 2005), p. 25.

Cada còdol de la glera, «Caràcters», núm. 22 (gener de 2003), p. 43.

Cinc, Ciutats, una i l'altra també, *Em mira*, *Moment sadoll*, *El goig i el patiment*, «Reduccions», núm. 77 (febrer de 2003), ps. 9-13.

Almoina, «Compartir», núm. 51 (juliol-setembre de 2003), p. 37.

Foc, «Caràcters», núm. 26 (gener de 2004), p. 23.

Homes d'oficis, «Compartir», núm. 56 (octubre-novembre de 2004), p. 51.

Moment, paisatge, «Lletres del Grup del Llibre», núm. 11 (octubre-novembre de 2004), p. 5.

TEXTOS TEATRALS

Georges SARSANEDAS, *Noël routier*, Barcelona, Castor, 1942.

Chantefable, adaptació i muntatge del text medieval *Auccusin et Nicolette* representat a Barcelona el 25 de maig 1958 a l'Orfeó Gracienc [còpia mecanoscrita a la Biblioteca de l'Institut del Teatre, ps. 1-23 + presentació dels personatges].

ARTICLES I PROSES NO DE FICCIÓ

Pròlegs i epílegs

Nota preliminar a VERCORS, *El silenci del mar*, Barcelona, Antologia, 1947, ps. 7-10; reproduït amb el títol *Nota preliminar a l'edició de 1947*, amb un *Pròleg a la present edició*, Barcelona, La Magrana, 1987, ps. 81-84 i ps. 5-8.

- Jordi Sarsanedas*, dins *Vuit poetes*, Barcelona, Óssa menor, 1952, p. 79.
- Quatre paraules sobre Cruma*, *Premi Joan Santamaria 1957*, Barcelona, Nereida, 1958, ps. 9-10.
- Pròleg* a Salvador ESPRIU, *Anthologie lyrique*, París, Debresse, 1959, ps. 7-9.
- Pròleg* a *L'amador de la gentilesa*, dins Ferran SOLDEVILA, «*L'aprenent de suïcida*». *Comèdia en tres actes seguida de «L'amador de la gentilesa»*, Ciutat de Mallorca, Moll, 1961, ps. 95-99.
- Nota del traductor*, dins George BERNANOS, *Diari d'un rector de poble*, Barcelona, Edicions 62, 1965, p. 267.
- Pròleg* a Josep CARNER, *Cop de vent*, Barcelona, Edicions 62, 1966, ps. 5-11.
- Apèndix. Notes a l'estrena de Primera història d'Esther*, dins Salvador ESPRIU, *Primera història d'Esther. Antigona*, Barcelona, Edicions 62, 1966, ps. 57-59.
- Pròleg* de Jordi Sarsanedas a Felip CID, *Records d'uns aparadors*, Barcelona, Aymà, 1967, ps. 9-14.
- Pròleg a la primera edició* a Enriqueta CAPDEVILA, Jacint MATAS i Emili TEIXIDOR, *El nom de cada cosa*, Barcelona, Hogar del Libro, 1980³ [1967], ps. 7-9.
- Proemi* a Eduard ARTELLS, *Llenguatge i gramàtica*, Barcelona, Barcino, 1969, vol. I, ps. 7-9.
- Pròleg* a J. D. SALINGER, *Franny i Zooey*, Barcelona, Proa, 1970, ps. 5-8.
- Pròleg* a Pere PUIG I FONT, *Pols i alenada*, Vic, Impremta Planàs, 1971, ps. 5-6.
- Pròleg* a Miquel MARTÍ POL, *La fàbrica* (amb gravats de Jordi Sarrate), Terrassa; Quaderns «El Bordiol», 1972, ps. 1-2.
- En un clima de festa*, pròleg a Alexandre CIRICI, *Murals per la llibertat*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1977, ps. 5-6.
- Nota de l'autor*, dins J. SARSANEDAS, *Contra la nit d'Oboixangó*, Barcelona, Laia, 1981, ps. 1-3. Reproduït a Barcelona, Columna, 1992, ps. 7-8.
- Pròleg* a MOLIÈRE, *Don Juan, o el convidat de pedra*, trad. d'Alfons Maseras, Barcelona, Barcino, 1983, ps. 7-10.

- Presentació* de Jordi COCA, *Ni àngels ni dimonis*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1983, ps. 5-6.
- Pròleg* a Xavier FÀBREGAS, *Les arrels llegendàries de Catalunya*, Barcelona, La Magrana, 1987, ps. 5-7.
- Editorial*, «Catalan Writing», núm. 1 (juliol de 1988), p. 7.
- Record de Berta Sarsanedas*, dins BERTA [Berta SARSANEDAS], *El camí de l'avi Lluís*, «Tretzevents», núm. 533-534 (desembre de 1988), p. 33.
- Pròleg* a Anna DODAS I NOGUER, *El volcà*, Barcelona, Edicions 62, 1991, ps. 5-7.
- Pròleg*. *Escòcia, una certa mirada*, dins Christian CIVARDI, *Escòcia*, Barcelona, Cercle de lectors, 1993, ps. 7-10.
- Introducció*. *Monsieur Deffontaines, grand merci*, dins Miquel PORTER I MOIX, *Memòria dels cercles de l'Institut Francès*, Barcelona, Editorial Hacer, 1994, ps. 13-25.
- As We Go Along*, *Verdaguer*, «Catalan Writing», núm. 13 (maig de 1995), p. 5.
- Introducció*, dins Àlex BROCH, Isidor CÒNSUL i Vicenç LLORCA, *Panorama de la literatura catalana contemporània*, Barcelona, Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura / Institució de les Lletres Catalanes, 1997, p. 7.
- Introducció* a Miquel PLANA, *La cara i la creu, de què?*, Olot, 1998.
- Pròleg* a Zeneida SARDÀ, *Perfils*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1999, ps. 7-8.
- Salutació*, dins *I Encontre de ciència-ficció en llengua catalana. Quaders divulgatius*, núm. 11, 1999, ps. 19-20.
- Alibau que treballa per nosaltres*, dins José CORREDOR-MATHEOS, Conxita OLIVER i Salvador ALIBAU, *Alibau, obra, i tècnica de la fibra de cel·lulosa*, Tarragona, Arola Editors, 2000, ps. 11-12.
- Ignasi Roda, un regreïament*, dins Ignasi RODA, *Llibre de cançons*, Barcelona, ING edicions, 2003, ps. 5-7.
- Una salutació*, dins Lluís BUSQUETS I GRABULOSA, *Els ulls en la font*, Santa Coloma de Gramanet, L'esguard, 2004, ps. 5-6.

Articles publicats en llibres i miscel·lànies

L'art religiós i la vulgaritat, Raixa. *Miscel·lània de literatura catalana*, Mallorca, 1953, ps. 8-10.

Ferran Soldevila [entrevista], Raixa. *Miscel·lània de literatura catalana*, Mallorca, 1953, ps. 66-68.

Les novel·les de Maria Aurèlia Capmany, dins J. SANSANEDAS, Maria Aurèlia CAPMANY, Manuel de PEDROLO, Josep Maria ESPINÀS i Joan PERUCHO, *Cita de narradors*, Barcelona, Selecta, 1958, ps. 8-44.

Autoanàlisi literària [comentari al poema *Mugitusque Boum*], dins Lluís BUSQUETS i GRABULOSA, *Plomes catalanes d'avui*, Sant Boi de Llobregat, Grup Promotor / Edicions del Mall, 1982, p. 141.

El teatre de Josep Carner, dins Albert MANENT (ed.), *Josep Carner, en els seus millors escrits*, Barcelona, Arimany, 1984, ps. 125-132.

Jordi Sansanedas, degà de la Institució de les Lletres Catalanes; *El paper de l'escriptor en la fixació de la llengua. Debat; Literatura i varietat no-estàndard. Debat; Traduccions teatrals i doblatges cinematogràfics. Debat; Traduccions literàries avui i qualitat lingüístiques. Debat*, dins *I Jornades sobre Llengua i Creació Literària. Barcelona, 19 i 20 de gener de 1990. Actes*, Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, 1991, ps. 11-13, 23-33, 57-68, 73-79 i 88-100.

Joan Triadú. *Llegir com viure*, dins Enric BOU i Ramon PLA (eds.), *Creació i crítica en la literatura catalana*, Publicacions de la Universitat de Barcelona, 1993, ps. 175-179.

El cercle literari, dins Miquel PORTER i MOIX, *Memòria dels cercles de l'Institut Francès*, Barcelona, Editorial Hacer, 1994, ps. 141-147.

Taula rodona sobre Joan Perucho i la seva obra: moderador: Joaquim Molas; ponents: Pere Gimferrer, Néstor Luján, Carles Pujol, Rafael Santos-Torroellea, Jordi Sansanedas, dins Rosa CABRÉ, *Joan Perucho o la mirada darrere del mirall*, Vic, Eumo, 1998, ps. 89-116.

Catalònia. Una salutació, dins *Llibreria Catalònia. 75 anys d'història (1924-1999)*, Barcelona, Llibreria Catalònia, 1999, ps. 53-54.

Discurs del Sr. Jordi Sansanedas, dins *Jocs Florals de Barcelona MM*, Ajuntament de Barcelona, 2001, ps. 67-72.

Una meva Maria Aurèlia, dins Montserrat PALAU i Raül-David MARTÍNEZ (eds.), Valls, Cossetània, 2002, ps. 309-316.

Possibilitats i patiments del bilingüisme, dins *Bilingüisme a Amèrica i a Catalunya. Actes del I Fòrum del bilingüisme Amer-i-Cat*, Barcelona, Institut Català de Cooperació Iberoamericana, 2002, ps. 97-100.

Articles publicats en revistes i diaris

Els Cercles de l'Institut Francès, «Ariel», núm. 9 (abril de 1947), p. 30.
Notes sobre escultors. Uns gravats de Joan Rebull, «Ariel», núm. 11 (juliol-agost de 1947), p. 68.

Alfred Figueras, «Ariel», núm. 14 (desembre de 1947), p. 122.

Enric Casanovas, escultor nacional, «Ariel», núm. 15 (febrer de 1948), p. 16-17.

HIERÒNIMUS [pseud.], *Allà dalt de la muntanya. Una interviu amb Màrius Gifreda*, «Ariel» (supl. núm. 1) (agost de 1948), p. 3.

Drames rurals, de Víctor Català, «Ariel» (supl. núm. 1) (agost de 1948), p. 4.

HIERÒNIMUS [pseud.], *Cèlia Sunyol, guanyadora del Joanot Martorell*, «Ariel» (supl. núm. 2) (setembre de 1948), p. 3.

Teatre català al Romea, «Ariel» (supl. núm. 2) (setembre de 1948), p. 7.

La pintura al Tercer Saló d'Octubre, «Ariel», núm. 20 (novembre de 1950), p. 28.

Ezra Pound [amb Arthur H. TERRY], «Ariel», núm. 21 (gener de 1951), p. 34.

Algú a l'altre cap de peça de Manuel de Pedrolo, «Serra d'Or», núm. 5 (maig de 1962), ps. 48-49.

Maria Aurèlia Capmany, Tu i l'hipòcrita, comèdia predicada en dos actes, «Serra d'Or», núm. 8-9 (agost-setembre de 1962), ps. 47-48.

Josep Palau i Fabre, La tragèdia o el llenguatge de la llibertat; El mirall embruixat, «Serra d'Or», núm. 10 (octubre de 1962), ps. 48-49.

Amb Joan Oliver [entrevista], «Serra d'Or», núm. 11 (novembre de 1962), ps. 46-47.

Taula rodona sobre problemes de la crítica [amb Jordi CARBONELL, Jaume LORÉS, Gonçal LLOVERAS, Joaquim MOLAS, J. RUIZ I CA-

- LONJA i JOAN TRIADÚ], «Serra d'Or», núm. 12 (desembre de 1962), ps. 40-43.
- Vè Cicle de Teatre Llatí (Barcelona, Teatre Romea)*, «Serra d'Or», núm. 12 (desembre de 1962), ps. 58-59.
- Romeu i Julieta de Shakespeare, en versió catalana de Josep M. de Sagarra*, «Serra d'Or», núm. 2 (febrer de 1963), ps. 45-46.
- Amb Ricard Salvat* [entrevista], «Serra d'Or», núm. 6 (juny de 1963), ps. 41-42.
- Josep Maria Poble, Enric Borràs*, «Serra d'Or», núm. 8-9 (agost-setembre de 1963), p. 58.
- La barca dels afligits, *d'Apelles Mestres*, Colometa la gitana o el regrés dels confinats, *d'Emili Vilanova*, i En Garet a l'enramada, *de Joaquim Ruyra*, «Serra d'Or», núm. 5 (maig de 1964), ps. 49-50.
- Esnobisme o exercicis de llatinitat?*, «Serra d'Or», núm. 12 (desembre de 1964), ps. 77-78.
- El teatre de Josep Carner*, «Serra d'Or», núm. 2 (febrer de 1965), ps. 34-38.
- El misteri dels sants innocents per Charles Péguy*, «Serra d'Or», núm. 3 (març de 1965), p. 55.
- Els joglars estrenen*, «Serra d'Or», núm. 4 (abril de 1965), ps. 113-114.
- Crist, misteri*, «Serra d'Or», núm. 5 (maig de 1965), ps. 65-66.
- Judici ficció de dret i raó contra quatre encartats promogut per unes sabates *de Josep Rabasseda i Vicenç Marí i La maleta de Rafael Tasis*, «Serra d'Or», núm. 6 (juny de 1965), p. 42.
- Temporada al Romea i traduccions a Madrid. Una conversa amb Ricard Salvat*, «Serra d'Or», núm. 9 (setembre de 1966), ps. 79-80.
- Als cinquanta anys de la mort d'un gran bisbe català: Josep Torres i Bages*, «Serra d'Or», núm. 12 (desembre de 1966), ps. 15-16.
- Temporada al Romea. Ronda de mort a Sinera, L'auca dels senyor Esteve, La bona persona de Sezuan*, «Serra d'Or», núm. 1 (gener de 1967), ps. 71-74.
- La cançó, un objecte*, «Serra d'Or», núm. 114 (març de 1969), p. 18.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *L'Europa de les parròquies* [entrevista a mossèn Vidal-Aunós], «Serra d'Or», núm. 121 (octubre de 1969), p. 15.

- Comiat a Eduard Artells*, «Serra d'Or», núm. 137 (febrer de 1971), p. 21.
- Cirici, guanyador del pla* [entrevista], «Serra d'Or», núm. 161 (febrer de 1973), p. 25.
- Entreviu amb Ramon Fuster Rabés*, «Serra d'Or», núm. 183 (desembre de 1974), ps. 33-35.
- Poemes de Miquel Martí Pol*, «Serra d'Or», núm. 192 (setembre 1975), p. 35.
- En unes noves circumstàncies* [amb altres 17 signatures], «Serra d'Or», núm. 208 (gener de 1977), p. 7.
- Joan SALOU [pseud.], *El Centre d'Estudis Catalans de París*, «Serra d'Or», núm. 219 (desembre de 1977), ps. 44-45.
- Ceràmica catalana per Alexandre Cirici, Ramon Manent*, «Serra d'Or», núm. 224 (maig de 1978), p. 47.
- Els nostres objectes de cada dia per Josep M. Espinàs*, «Serra d'Or», núm. 261 (juny de 1981), p. 45.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Cantonigròs torna a Cantonigròs*, «Serra d'Or», núm. 265 (octubre de 1981), ps. 30-31.
- Sobre nosaltres*, «Serra d'Or», núm. 301 (octubre de 1984), p. 21.
- Se'ns va imposar com a mestre*, «Avui» (30 de gener de 1987).
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Joiells*, «Serra d'Or», núm. 338 (desembre de 1987), p. 3.
- J[oa]n S[ALOU] [pseud.], *Dignitat del disseny*, «Serra d'Or», núm. 340 (febrer de 1988), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Un homenatge a Joan Miró*, «Serra d'Or», núm. 342 (abril de 1988), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Dins l'àmbit de l'abstracció*, «Serra d'Or», núm. 343 (maig de 1988), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *La transsubstanciació de l'efímer quotidià*, «Serra d'Or», núm. 344 (juny de 1988), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Allò que s'amaga en la transparència*, «Serra d'Or», núm. 347 (octubre de 1988), p. 3.
- Humilitat i rigor per damunt de tot*, «Serra d'Or», núm. 349 (novembre de 1988), ps. 45-46.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Un diàleg amb Leviatan*, «Serra d'Or», núm. 348 (desembre de 1988), p. 3.

- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *El goig i l'ofrena greu*, «Serra d'Or», núm. 351 (febrer de 1989), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Actualitat de la mirada*, «Serra d'Or», núm. 353 (abril de 1989), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Dicció minuciosa i emocionada*, «Serra d'Or», núm. 354 (maig de 1989), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Primavera d'hivern, primavera d'estiu*, «Serra d'Or», núm. 358 (octubre de 1989), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Porcellanes i el temple dispers*, «Serra d'Or», núm. 359 (novembre de 1989), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Mirada i memòria*, «Serra d'Or», núm. 360 (desembre de 1989), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *El somni i l'ofici*, «Serra d'Or», núm. 362 (febrer de 1990), p. 3.
- La veritat d'un reflex*, «Serra d'Or», núm. 363 (març de 1990), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Poemes bàrbars*, «Serra d'Or», núm. 365 (maig de 1990), p. 3.
- Esmalt i aquarella*, «Serra d'Or», núm. 372 (desembre de 1990), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Una aportació a la iconografia de Tirant lo Blanc. Esmalts de Montserrat Mainar*, «Serra d'Or», núm. 372 (desembre de 1990), ps. 58-61.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *També pintar*, «Serra d'Or», núm. 376 (abril de 1991), p. 3.
- Confidència de boira lluminosa*, «Serra d'Or», núm. 377 (maig de 1991), p. 3.
- Serra d'Or*, dins Vicent ALONSO, Max CAHNER, Daniel FERNÁNDEZ, Josep MURGADES, Jordi SANSANEDAS, Josep M. TORRAS I RIBÉ i Ricard TORRENTS, *El present i el futur de les revistes de pensament i d'erudició als Països Catalans*, «Revista de Catalunya», núm. 53 (juny de 1991), ps. 56-57.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Calidesa i llibertat*, «Serra d'Or», núm. 379-380 (juliol-agost de 1991), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Una eloqüència feta d'austeritat*, «Serra d'Or», núm. 382 (octubre de 1991), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *D'una educació sentimental*, «Serra d'Or», núm. 383 (novembre de 1991), p. 3.

- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Un somriure per a una meditació lírica*, «Serra d'Or», núm. 386 (febrer de 1992), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Una riquesa massa confidencial*, «Serra d'Or», núm. 388 (abril de 1992), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Al llindar del silenci*, «Serra d'Or», núm. 389 (maig de 1992), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *L'ull mira l'ull*, «Serra d'Or», núm. 394 (octubre de 1992), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Colors per a la llum*, «Serra d'Or», núm. 395 (novembre de 1992), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Germana poma*, «Serra d'Or», núm. 397 (gener de 1993), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Blanc i silenci*, «Serra d'Or», núm. 398 (febrer de 1993), p. 3.
- Un silenci pintat*, «Serra d'Or», núm. 399 (març de 1993), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *L'encantament harmoniós*, «Serra d'Or», núm. 401 (maig de 1993), p. 3.
- L'esclat i la confidència*, «Serra d'Or», núm. 402 (juny de 1993), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Tot és natura*, «Serra d'Or», núm. 406 (octubre de 1993), p. 3.
- Música evocada a gran foc*, «Serra d'Or», núm. 408 (desembre de 1993), p. 3.
- Un mural quietament imperiós*, «Serra d'Or», núm. 409 (gener de 1994), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Blow up*, «Serra d'Or», núm. 410 (febrer de 1994), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Una faula quasi èpica*, «Serra d'Or», núm. 411 (març de 1994), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Una vigorosa poesia*, «Serra d'Or», núm. 412 (abril de 1994), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Modernisme, ara*, «Serra d'Or», núm. 414 (juny de 1994), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Lleugeríssims tocs*, «Serra d'Or», núm. 417 (setembre de 1994), p. 3.
- Qui sóc i per què escric*, dins *L'escriptor del mes. Jordi Sarsanedas* (suplement de *Crònica d'Ensenyament*) (setembre de 1994), ps. 4-5.

- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Un ineludible regraciament*, «Serra d'Or», núm. 418 (octubre de 1994), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Una declaració d'amor*, «Serra d'Or», núm. 419 (novembre 1994), p. 3.
- Una confidència a propòsit de Josep Obiols*, «Serra d'Or», núm. 420 (desembre de 1994), ps. 56-59.
- Blau, bandera de si mateix*, «Serra d'Or», núm. 421 (gener de 1995), p. 3.
- Haikai, silenci*, «Serra d'Or», núm. 422 (febrer de 1995), p. 3.
- Encerts, de tant en tant*, «Serra d'Or», núm. 423 (març de 1995), p. 3.
- Formalitat, si us plau*, «Serra d'Or», núm. 423 (març de 1995), p. 20.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Més que el Liceu*, «Serra d'Or», núm. 424 (abril de 1995), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *L'Arcàdia a la rel de l'esperança*, «Serra d'Or», núm. 425 (maig de 1995), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *No oblidarem el no-do*, «Serra d'Or», núm. 427-428 (juliol-agost de 1995), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Un toc d'austeritat*, «Serra d'Or», núm. 430 (octubre de 1995), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Planera monumental*, «Serra d'Or», núm. 431 (novembre de 1995), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Cims de referència*, «Serra d'Or», núm. 432 (desembre de 1995), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Nimieses desdenyables*, «Serra d'Or», núm. 433 (gener de 1996), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Andorra en un tombant*, «Serra d'Or», núm. 434 (febrer de 1996), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *El vapor més bonic d'Europa*, «Serra d'Or», núm. 435 (març de 1996), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Una recuperació significativa*, «Serra d'Or», núm. 436 (abril de 1996), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Un crit a la paret*, «Serra d'Or», núm. 437 (maig de 1996), p. 3.
- Un tatuatge inesborrable*, «Serra d'Or», núm. 438 (juny de 1996), p. 3.
- Una significació fonamental*, «Serra d'Or», núm. 439-440 (juliol-agost de 1996), p. 3.

- Presència de la sardana*, «Serra d'Or», núm. 441 (setembre de 1996), p. 3.
- Ressò extrem de paisatge*, «Serra d'Or», núm. 442 (octubre de 1996), p. 3.
- Ja fa tants anys*, «Serra d'Or» [dossier *Fa cinquanta anys*, *Ariel*], núm. 442 (octubre de 1996), ps. 28-29.
- El minyó que alça la batuta*, «Serra d'Or», núm. 443 (novembre de 1996), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Goig de pintura antiga*, «Serra d'Or», núm. 444 (desembre de 1996), p. 3.
- Silenci val tant com crit*, «Serra d'Or», núm. 445 (gener de 1997), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Al cor mateix del segle que se'ns acaba*, «Serra d'Or», núm. 446 (febrer de 1997), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Sí, com al temps de Ramon Casas*, «Serra d'Or», núm. 447 (març de 1997), p. 3.
- De la bellesa del món, una mostra*, «Serra d'Or», núm. 448 (abril de 1997), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Una profunda llibertat*, «Serra d'Or», núm. 449 (maig de 1997), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Rajoles de cartabó*, «Serra d'Or», núm. 450 (juny de 1997), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Història de família?*, «Serra d'Or», núm. 451-452 (juliol-agost de 1997), p. 3.
- Ferro, delicadesa*, «Serra d'Or», núm. 453 (setembre de 1997), p. 3.
- Semblança d'Avellí Artís Gener*, *Tísner*, «Serra d'Or», núm. 453 (setembre de 1997), ps. 39-40.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Regina Giménez, per exemple*, «Serra d'Or», núm. 454 (octubre de 1997), p. 3.
- The Way We Were*, «Serra d'Or», núm. 455 (novembre de 1997), p. 3.
- Tan amic de l'Espriu*, «Serra d'Or», núm. 457 (gener de 1998), p. 43.
- Continuïtat? Amb un matís*, «Ateneu. Revista de Cultura», núm. 28 (gener-febrer de 1998), p. 3.
- La mà foradada*, «Serra d'Or», núm. 458 (febrer de 1998), p. 32.
- Pam... Zum... Clac!*, «Serra d'Or», núm. 459 (març de 1998), p. 33.
- L'Assemblea general: Un aspecte negatiu*, «Ateneu. Revista de Cultura», núm. 29 (març-abril de 1998), p. 3.
- Montserrat i la cultura*, «Serra d'Or», núm. 460 (abril de 1998), ps. 9-11.
- Cacho pan*, «Serra d'Or», núm. 460 (abril de 1998), p. 26.

- Recordatori innecessari*, «Serra d'Or», núm. 461 (maig de 1998), p. 39.
- Atenea, sense gaire ironia*, «Ateneu. Revista de Cultura», núm. 30 (maig-juny de 1998), p. 3.
- De l'any cultural*, «Serra d'Or», núm. 462 (juny de 1998), ps. 20-21.
- Barbarismes, neologismes...*, «Serra d'Or», núm. 462 (juny de 1998), p. 23.
- Homenatge al pare Ireneu Segarra*, «Serra d'Or», núm. 465 (setembre de 1998), ps. 26-28.
- Memòria, oblit, construcció de futur*, «Ateneu. Revista de Cultura», núm. 31 (novembre-desembre de 1998), ps. 1-5.
- Enric Jardí: un regreïament*, «Serra d'Or», núm. 469 (gener de 1999), ps. 24-25.
- Dues iniciatives ambiciosos*, «Ateneu. Revista de Cultura», núm. 32 (gener-febrer de 1999), p. 3.
- Una decisió col·lectiva*, «Ateneu. Revista de Cultura», núm. 38 (juliol-setembre de 2000), p. 3.
- Sobre cultura, a propòsit d'una interpellació a les institucions*, «Europa de les nacions», núm. 43 (tardor de 2000), ps. 4-5.
- El pare Maur, esbós de comiat*, «Serra d'Or», núm. 492 (desembre de 2000), ps. 9-11.
- Rondineig*, «Serra d'Or», núm. 500 (juliol-agost de 2001), ps. 28-29.
- Albert Manent. Servei d'hereu*, «Serra d'Or», núm. 520 (abril de 2003), ps. 98-99.
- Més i millor*, «Serra d'Or», núm. 527 (novembre de 2003), p. 23.

Catàlegs d'exposició, fullets i vària

- La mà trencada i la poesia*, dins Joan Mora. *Escultures* [catàleg d'exposició], desembre de 1990-gener de 1991, ps. 7-9.
- [*L'art, qualsevol art, sempre viu...*], Sebastià Ramis [catàleg de l'exposició], Sala Parés, Barcelona, 23 de maig-10 de juny de 1991, ps. 3-7.
- Poesia ara ja no secreta*, dins Verba presenta «*Agonia de llum*» [díptic del recital], Centre Cultural Barradas, 29 de març de 2003.

Editorials de «Serra d'Or» no signats

Ha estat autoritzadament anunciat..., «Serra d'Or», núm. 10 (octubre de 1966), p. 9.

Tan natural com l'aigua o les roques, «Serra d'Or», núm. 1 (gener de 1967), p. 7.

Una necessitat que ha d'ésser satisfeta, «Serra d'Or», núm. 2 (febrer de 1967), p. 9.

Incontrolats, no, «Serra d'Or», núm. 3 (març de 1967), p. 11.

Lovaina, com a símptoma, «Serra d'Or», núm. 102 (març de 1968), p. 15.

Llengua i mitjans de comunicació, «Serra d'Or», núm. 104 (maig de 1968), p. 13.

Només un món, «Serra d'Or», núm. 108 (setembre de 1968), p. 15.

? Ensenyament en català, «Serra d'Or», núm. 125 (febrer de 1970), p. 13.

Biafra, encara, «Serra d'Or», núm. 126 (març de 1970), p. 11.

Per l'escola catalana, «Serra d'Or», núm. 127 (abril de 1970), p. 15.

Centenaris, «Serra d'Or», núm. 133 (octubre de 1970), p. 9.

Cal que l'Enciclopèdia continuï, «Serra d'Or», núm. 142 (juliol de 1971), p. 9.

Massa esquelets als armaris, «Serra d'Or», núm. 143 (agost de 1971), p. 7.

La sanitat, un servei públic, «Serra d'Or», núm. 144 (setembre de 1971), p. 7.

La pau no és feta de paper de plata, «Serra d'Or», núm. 147 (desembre de 1971).

Darrera l'aigua, «Serra d'Or», núm. 148 (gener de 1972), p. 7.

Encara violència, «Serra d'Or», núm. 168 (setembre de 1973), p. 7.

Un sepulcre emblanquinat, «Serra d'Or», núm. 171 (desembre de 1973), p. 21.

L'honor d'un premi, «Serra d'Or», núm. 179 (agost de 1974), p. 9.

? No solament el llibre, «Serra d'Or», núm. 181 (octubre de 1974), p. 21.

Una imatge en la qual no ens reconeixem, «Serra d'Or», núm. 186 (març de 1975), p. 9.

Pel congrés de la cultura catalana, «Serra d'Or», núm. 187 (abril de 1975), p. 11.

Cap al futur, «Serra d'Or», núm. 195 (desembre de 1975), p. 25.

- «Avui» i demà, «Serra d'Or», núm. 200 (maig de 1976), p. 7.
- Un espai d'anàlisi i de reflexió*, «Serra d'Or», núm. 201 (juny de 1976), p. 9.
- Que no ens toquin l'ornitorinc*, «Serra d'Or», núm. 204 (setembre de 1976), p. 9.
- Victòria catalana*, «Serra d'Or», núm. 214 (juliol de 1977), p. 7.
- Un medi imprescindible*, «Serra d'Or», núm. 215 (agost de 1977), p. 7.
- Més d'un milió de veus*, «Serra d'Or», núm. 216 (setembre de 1977), p. 11.
- A València com a Barcelona*, «Serra d'Or», núm. 217 (octubre de 1977), p. 7.
- Benvingut, President!*, «Serra d'Or», núm. 218 (novembre de 1977), p. 11.
- Una més ampla esperança*, «Serra d'Or», núm. 220 (gener de 1978), p. 9.
- Còmplices i beneficiaris del centralisme!*, «Serra d'Or», núm. 221 (febrer de 1978), p. 9.
- «Ensimismados»*, «Serra d'Or», núm. 222 (març de 1978), p. 7.
- No ens hi ensopeim*, «Serra d'Or», núm. 223 (abril de 1978), p. 15.
- L'accés normal al català*, «Serra d'Or», núm. 224 (maig de 1978), p. 7.
- Senzillament: devolució*, «Serra d'Or», núm. 225 (juny de 1978), p. 7.
- Apostar per l'àtom*, «Serra d'Or», núm. 226-227 (juliol de 1978), p. 7.
- Gianpaolo*, «Serra d'Or», núm. 228 (setembre de 1978), p. 9.
- ? Protecció del llibre?*, «Serra d'Or», núm. 229 (octubre de 1978), p. 5.
- L'abat Escarré, al llindar de la història*, «Serra d'Or», núm. 230 (novembre de 1978), p. 11.
- Contra Barcelona?*, «Serra d'Or», núm. 231 (desembre de 1978), p. 13.
- Actitud política i realisme*, «Serra d'Or», núm. 233 (febrer de 1979), p. 7.
- Teocràcia, amb petroli al fons*, «Serra d'Or», núm. 234 (març de 1979), p. 7.
- El llibre no és cap necessitat artificiosa*, «Serra d'Or», núm. 235 (abril de 1979), p. 13.
- El dret que tenim a la informació*, «Serra d'Or», núm. 236 (maig de 1979), p. 7.
- Sota el signe de l'espera*, «Serra d'Or», núm. 237 (juny de 1979), p. 13.
- Entusiasme, resignació, desesperança?*, «Serra d'Or», núm. 238-239 (juliol de 1979), p. 9.

- El deure d'impaciència*, «Serra d'Or», núm. 240 (setembre de 1979), p. 9.
- Amb adulta clarividència*, «Serra d'Or», núm. 241 (octubre de 1979), p. 9.
- Enllà del referèndum*, «Serra d'Or», núm. 242 (novembre de 1979), p. 9.
- Visca Andalusia! Visca Galícia*, «Serra d'Or», núm. 243 (desembre de 1979), p. 15.
- De cara, i ben de cara, a les eleccions*, «Serra d'Or», núm. 244 (gener de 1980), p. 9.
- Unes eleccions sense televisió*, «Serra d'Or», núm. 245 (febrer de 1980), p. 6.
- Catalunya, una voluntat*, «Serra d'Or», núm. 246 (març de 1980), p. 9.
- D'ara endavant*, «Serra d'Or», núm. 247 (abril de 1980), p. 17.
- Tan sense banderes*, «Serra d'Or», núm. 248 (maig de 1980), p. 11.
- Eficàcia i negociació*, «Serra d'Or», núm. 249 (juny de 1980), p. 9.
- Un desmentiment sense defallença*, «Serra d'Or», núm. 252 (setembre de 1980), p. 13.
- Construir o destruir?*, «Serra d'Or», núm. 253 (octubre de 1980), p. 9.
- La nostra valenciania*, «Serra d'Or», núm. 254 (novembre de 1980), p. 11.
- Impaciència*, «Serra d'Or», núm. 255 (desembre de 1980), p. 17.
- Cal un canvi de cor*, «Serra d'Or», núm. 256 (gener de 1981), p. 11.
- Funcionaris en català*, «Serra d'Or», núm. 257 (febrer de 1981), p. 7.
- «Descatalanització», una paraula clau*, «Serra d'Or», núm. 258 (març de 1981), p. 7.
- Si ens deixaven fer...*, «Serra d'Or», núm. 259 (abril de 1981), p. 17.
- Un servei inútil?*, «Serra d'Or», núm. 260 (maig de 1981), p. 9.
- Cultura, un assoliment que esperona*, «Serra d'Or», núm. 261 (juny de 1981), p. 9.
- Esperances*, «Serra d'Or», núm. 262-263 (juliol de 1981), p. 6.
- La nostra adhesió a Joan Fuster*, «Serra d'Or», núm. 264 (setembre de 1981), p. 11.
- Un sord a l'altre cap del fil*, «Serra d'Or», núm. 265 (octubre de 1981), p. 9.

- Greuge comparatiu*, «Serra d'Or», núm. 266 (novembre de 1981), p. 11.
- La pau enllà de la por*, «Serra d'Or», núm. 267 (desembre de 1981), p. 13.
- ? *Intellectuals a Sitges*, «Serra d'Or», núm. 268 (gener de 1982), p. 7.
- Una insistència necessària: el català a la televisió*, «Serra d'Or», núm. 269 (febrer de 1982), p. 9.
- Guardons*, «Serra d'Or», núm. 270 (març de 1982), p. 9.
- Vingué, llur i hom...*, «Serra d'Or», núm. 274-275 (juliol de 1982), p. 9.
- Un vot, no el malgastem*, «Serra d'Or», núm. 276 (setembre de 1982), p. 9.
- Mentre esperem el Papa*, «Serra d'Or», núm. 277 (octubre de 1982), p. 7.
- Després de la falconada de l'aigua*, «Serra d'Or», núm. 279 (desembre de 1982), p. 17.
- ? *En l'espera de bisbes nous*, «Serra d'Or», núm. 280 (gener de 1983), p. 11.
- Al galop, o pas a pas*, «Serra d'Or», núm. 282 (març de 1983), p. 12.
- Per la normalitat*, «Serra d'Or», núm. 295 (febrer de 1984), p. 9.
- Vint-i-cinc anys*, «Serra d'Or», núm. 294 (març de 1984), p. 9.
- Un matís dins l'esperança*, «Serra d'Or», núm. 295 (abril de 1984), p. 21.
- Institucions i partits*, «Serra d'Or», núm. 296 (maig de 1984), p. 9.
- Autonomia: el nom i la cosa*, «Serra d'Or», núm. 297 (juny de 1984), p. 9.
- Cap coartada per al centralisme*, «Serra d'Or», núm. 298-299 (juliol de 1984), p. 9.
- Permanent corcó*, «Serra d'Or», núm. 300 (setembre de 1984), p. 10.
- Normalitat?*, «Serra d'Or», núm. 303 (desembre de 1984), p. 15.
- Per un català normal*, «Serra d'Or», núm. 304 (gener de 1985), p. 7.
- La importància de ser senzill*, «Serra d'Or», núm. 305 (febrer de 1985), p. 13.
- Prometeu, si us plau*, «Serra d'Or», núm. 320 (15 de maig de 1986), p. 15.
- Desenganxem-nos*, «Serra d'Or», núm. 321 (juny de 1986), p. 11.

- La interpellació del foc*, «Serra d'Or», núm. 324 (setembre de 1986), p. 9.
Contra la deixadesa i el deixatament, «Serra d'Or», núm. 337 (novembre de 1987), p. 9.
Impresentable, «Serra d'Or», núm. 357 (setembre de 1989), p. 11.

Articles publicats en revistes infantils

- Emili XERTA [pseud.], *Un sol món*, «L'infantil», núm. 120 (15 d'octubre de 1970), p. 3.
 Emili XERTA [pseud.], *Voleu jugar amb l'arc de Sant Martí?*, «L'infantil», núm. 122 (1 de novembre de 1970), p. 3.
 Emili XERTA [pseud.], *Germà pardal, germana oreneta*, «L'infantil», núm. 124 (15 de novembre de 1970), p. 3.
 Emili XERTA [pseud.], *El valent saltador de les cames curtes*, «L'infantil», núm. 125-126 (desembre de 1970), p. 3.
 Emili XERTA [pseud.], *Ara escriuré*, «L'infantil», núm. 127 (1 de gener de 1971), p. 3.
 Emili XERTA [pseud.], *Posa't dret*, «L'infantil», núm. 130 (1 de març de 1971), p. 3.
 Emili XERTA [pseud.], *Una eina preciosa*, «L'infantil», núm. 131 (15 de març de 1971), p. 3.
 Emili XERTA [pseud.], *La veritat del Sant Jordi de la llança*, «L'infantil», núm. 133 (15 d'abril de 1971), p. 3.
 Emili XERTA [pseud.], *Plenament cortesos*, «L'infantil», núm. 142 (1 de setembre de 1971), p. 3.
 Emili XERTA [pseud.], *Francesc Duran i Reynals*, «L'infantil», núm. 142 (1 de setembre de 1971), p. 7.
 Emili XERTA [pseud.], *Juli Garreta*, «L'infantil», núm. 143 (15 de setembre de 1971), p. 7.
 Emili XERTA [pseud.], *Companys de tots els companys*, «L'infantil», núm. 146 (1 de novembre de 1971), p. 3.
 Emili XERTA [pseud.], *Els objectes*, «L'infantil», núm. 147 (15 de novembre de 1971), p. 3.
 Joan SALOU [pseud.], *Foc viu dins la nit més fosca*, «L'infantil», núm. 148-149 (10 de desembre de 1971), p. 3.

- Emili XERTA [pseud.], *Ramon Amadeu*, «L'infantil», núm. 148-149 (10 de desembre de 1971), p. 15.
- Emili XERTA [pseud.], *Cal que sapiguem desprendre'ns dels objectes*, «L'infantil», núm. 150 (1 de gener de 1972), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *La importància de saber desar*, «L'infantil», núm. 151 (15 de gener de 1972), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *La publicació de l'arxiu Vidal i Barraquer* [entrevista a Josep-Maria Vidal i Barraquer], «Serra d'Or», núm. 148 (gener de 1972), ps. 11-12.
- Joan SALOU [pseud.], *El joc de disfressar-se*, «L'infantil», núm. 152 (1 de febrer de 1972), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Ep, no badis!*, «L'infantil», núm. 153 (15 de febrer de 1972), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Una mica de soledat*, «L'infantil», núm. 154 (1 de març de 1972), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Jaume I i la meva mare...*, «L'infantil», núm. 155 (15 de març de 1972), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *De res no serveix córrer...*, «L'infantil», núm. 156 (1 d'abril de 1972), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Una rosa a la mà*, «L'infantil», núm. 157 (15 d'abril de 1972), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Escriure una carta*, «L'infantil», núm. 158 (1 de maig de 1972), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *L'any 2000, i després*, «L'infantil», núm. 159 (15 de maig de 1972), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *En Saturn*, «L'infantil», núm. 160 (1 de juny de 1972), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Les menudes contaminacions*, «L'infantil», núm. 161 (15 de juny de 1972), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Arlequí ens invita*, «L'infantil», núm. 162 (1 de juliol de 1972), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *L'estiu és una festa*, «L'infantil», núm. 163 (15 de juliol de 1972), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Exploradors de l'estiu*, «L'infantil», núm. 164-165 (1 d'agost de 1972), p. 3.

- Joan SALOU [pseud.], *Sempre els joglars*, «L'infantil», núm. 166 (1 de setembre de 1972), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Els museus són per a vosaltres*, «L'infantil», núm. 169 (15 d'octubre de 1972), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Una gràcia de la tardor*, «L'infantil», núm. 170 (1 de novembre de 1972), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *El mar*, «L'infantil», núm. 171 (15 de novembre de 1972), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Nadal planer, Nadal endins*, «L'infantil», núm. 172-173 (10 de desembre de 1972), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Sardanes*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 175 (15 de gener de 1973), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Visca el teatre*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 176 (1 de febrer de 1973), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *L'alegria de pintar*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 177 (15 de febrer de 1973), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Recordem Molière*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 178 (1 de març de 1973), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Un alliberament*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 179 (15 de març de 1973), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Tretzevents presenta: Asterix*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 180 (1 d'abril de 1973), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *La gala de Tintin*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 182 (1 de maig de 1973), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *El goig de cantar*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 184 (1 de juny de 1973), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Amistat amb els arbres*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 185 (15 de juny de 1973), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Amb tots vosaltres a la Rambla de Barcelona*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 186 (1 de juliol de 1973), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Els reietons*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 187 (15 de juliol de 1973), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Un país com esca*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 190 (1 de setembre de 1973), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Setembre a la muntanya*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 191 (15 de setembre de 1973), p. 3.

- Emili XERTA [pseud.], *Els mesos falbs*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 195 (15 de novembre de 1973), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Mentre esperem la pluja*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 198 (1 de gener de 1974), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Perdre i guanyar*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 199 (15 de gener de 1974), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Unes lioneses de crema*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 200 (1 de febrer de 1974), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Ara fa cinc-cents anys*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 201 (15 de febrer de 1974), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Viatjar, viure*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 202 (1 de març de 1974), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Parlem, encara de viatjar*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 204 (1 d'abril de 1974), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *El cavaller i el pagès*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 204 (15 d'abril de 1974), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Viatge a través de la història de Montserrat*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 205 (15 d'abril de 1974), p. 18.
- Joan SALOU [pseud.], *Sobre el meu barri*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 206 (1 de maig de 1974), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Què seràs, quan seràs gran?*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 207 (15 de maig de 1974), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Visca el Barça!*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 208 (1 de juny de 1974), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Una lluminosa bandera*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 210 (1 de juliol de 1974), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Un gran nom del teatre català*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 211 (15 de juliol de 1974), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *El lleó del cel*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 212-213 (10 d'agost de 1974), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Joan Salvat-Papasseit*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 214 (1 de setembre de 1974), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Gust de setembre*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 215 (15 de setembre de 1974), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Ara, la ciutat*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 216 (1 d'octubre de 1974), p. 3.

- Joan SALOU [pseud.], *Sardanes a l'escola*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 217 (15 d'octubre de 1974), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Cuixà al pessebre*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 220-221 (10 de desembre de 1974), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *La vida, nova sempre*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 222 (1 de gener de 1975), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Els museus són per a viure-hi*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 225 (15 de febrer de 1975), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *El respecte a la vida*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 226 (1 de març de 1975), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Un pacte que cal no fer amb lleugeresa*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 229 (15 d'abril de 1975), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Una comèdia a la punta dels dits*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 232 (1 de juny de 1975), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Pregunteu-ho al llobarro*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 236-237 (10 d'agost de 1975), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Sardanes, sempre*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 238 (1 de setembre de 1975), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Primavera d'hivern*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 240 (1 d'octubre de 1975), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Estels*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 241 (15 d'octubre de 1975), p. 9.
- Emili XERTA [pseud.], *Els titelles de tot el món fan cap al Born*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 242 (1 de novembre de 1975), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *s/t*, [sobre la pintura de Joan D'ívorí], «L'infantil. Tretzevents», núm. 248 (1 de febrer de 1976), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *El mar, no l'hem de deixar morir*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 252 (1 d'abril de 1976), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Una salutació de la primavera*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 255 (15 de maig de 1976), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Avui parlarem de mi i de tothom*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 258 (1 de juliol de 1976), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *El concurs de redacció continua*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 266 (1 de novembre de 1976), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Per molts anys, excursionisme català! Per molts*

- anys, Centre Excursionista de Catalunya*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 271 (15 de gener de 1977), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *A la memòria d'un gran ninotaire*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 272 (1 de febrer de 1977), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Excursionisme, per què?*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 273 (15 de febrer de 1977), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Ara fa cent anys el fonògraf*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 274 (1 de març de 1977), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Excursionisme, encara*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 275 (15 de març de 1977), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *De primer, allò que és primer*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 276 (1 d'abril de 1977), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *La llançada i la rosa*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 277 (15 d'abril de 1977), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *No sempre la novetat és progrés*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 278 (1 de maig de 1977), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *El galop de l'aire*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 282 (1 de juliol de 1977), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Una bella aventura*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 286-287 (20 de setembre de 1977), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Aigua clara i neta*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 295 (15 de gener de 1978), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Vent amic, juguem?*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 305 (15 de juny de 1978), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Respectar el nom de cadascú*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 304 (1 de juny de 1978), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *La muntanya d'ametistes*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 306 (1 de juliol de 1978), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *La migdiada al cim de l'any*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 308-309 (20 d'agost de 1978), ps. 2-3.
- Emili XERTA [pseud.], *Invitació a la fantasia*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 312 (1 d'octubre de 1978), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *El camí de l'aigua*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 313 (15 d'octubre de 1978), ps. 2-3.
- Joan SALOU [pseud.], *Es pot morir la natura*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 314 (1 de novembre de 1978), ps. 2-3.

- Joan SALOU [pseud.], *Necessitem la natura*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 315 (15 de novembre de 1978), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *No desdenyem l'ajut del sol*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 326 (1 de maig de 1979), ps. 2-3.
- Joan SALOU [pseud.], *Tu, jo, i la «gent de la primavera»*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 348 (1 d'abril de 1980), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Un parlament, un govern, un president*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 349 (15 d'abril de 1980), ps. 2-3.
- Joan SALOU [pseud.], *Una equivocació*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 369 (15 de febrer de 1981), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Males joguines*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 370 (1 de març de 1981), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Com un tapís, la vida*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 376 (1 de juny de 1981), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Mirar el món, llegir-hi la història*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 378 (1 de juliol de 1981), ps. 2-3.
- Joan SALOU [pseud.], *Bones vacances*, «L'infantil. Tretzevents», núm. 380-381 (20 d'agost de 1981), ps. 2-3.
- Joan SALOU [pseud.], *Picasso: la mare i el fill*, «Tretzevents», núm. 388-389 (17 de desembre de 1981), ps. 2-3.
- Joan SALOU [pseud.], *Amb l'engrescament, el seny*, «Tretzevents», núm. 395 (1 d'abril de 1982), ps. 2-3.
- Joan SALOU [pseud.], *Aquí teniu el núm. 400 de Tretzevents*, «Tretzevents», núm. 400 (10 de juliol de 1982), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *El mar com un gossàs*, «Tretzevents», núm. 404 (23 de setembre de 1982), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Joguina de tot un poble*, «Tretzevents», núm. 406 (28 d'octubre de 1982), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Francesc: una figura per al pessebre*, «Tretzevents», núm. 408 (25 de novembre de 1982), p. 17.
- Emili XERTA [pseud.], *Nadal a tres quarts de quinze*, «Tretzevents», núm. 436 (12 de gener de 1984), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Miró, lliure i fidel*, «Tretzevents», núm. 438 (9 de febrer de 1984), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *El meu món quan jo no hi era*, «Tretzevents», núm. 439 (23 de febrer de 1984), p. 3.

- Una pintura i una reflexió*, «Tretzevents», núm. 458-459 (18 de desembre de 1984), ps. 46-47.
- Emili XERTA [pseud.], *Espriu, encara i per sempre*, «Tretzevents», núm. 464 (15 de març de 1985), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Val la pena*, «Tretzevents», núm. 478 (17 d'octubre de 1985), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Nadal, les golfes*, «Tretzevents», núm. 481 (29 de novembre de 1985), p. 3.
- Una gala de contes*, «Tretzevents», núm. 500 (29 de setembre de 1986), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Com si fos un personatge de conte*, «Tretzevents», núm. 565 (juny de 1989), p. 3.
- E[mili] X[ERTA] [pseud.], *Els follets d'abans i els d'ara*, «Tretzevents», núm. 599 (1 de novembre de 1990), p. 17.
- Joan SALOU [pseud.], *DC*, «Tretzevents», núm. 600 (15 de novembre de 1990), p. 3.
- Emili XERTA [pseud.], *Corre, Miquel, corre!*, «Tretzevents», núm. 601-602 (desembre de 1990), p. 11.
- Emili XERTA [pseud.], *A la cantonada, la glòria de Grècia*, «Tretzevents», núm. 617-618 (agost de 1991), p. 33.
- Emili XERTA [pseud.], *A propòsit dels Jocs Paralímpics i dels Special Olympics*, «Tretzevents», núm. 643 (1 de setembre de 1992), ps. 2-3.
- Emili XERTA [pseud.], *Pam, rampataplaml!*, «Tretzevents», núm. 667 (1 de setembre de 1993), p. 3.
- Joan SALOU [pseud.], *Amb la tristesa de les cendres*, «Tretzevents», núm. 693 (1 d'octubre de 1994), ps. 2-3.

TRADUCCIONS FETES PER JORDI SARSANEDAS

Del francès al català

- VERCORS, *El silenci del mar*, trad. del francès per J. S., Barcelona, Antologia, 1947; reproduït parcialment a «Antologia dels fets, les idees i els homes d'Occident», núm. 7 (novembre de 1947), ps. 25-29. Nova edició corregida: Barcelona, La Magrana, 1987.

- Maurice MATET, *Què és l'existencialisme?*, «Ariel», núm. 12 (setembre-octubre de 1947), ps. 80-82.
- Jean-Paul SARTRE, *Les Jeux sont faits* [fragment], «Occident», núm. 4 (gener de 1950), ps. 20-27.
- O. V. de L. MIŁOSZ, *Miquel Mañara. Misteri en sis quadres* [*Quadres tercer i sisè*], dins *Homenatge a Carles Riba en complir seixanta anys*, Barcelona, Janés, [1954], ps. 88-95.
- Alfred de MUSSET, *Un caprici. Comèdia en 1 acte*. Primera representació al Teatre Capsa, 1-2 de febrer de 1957 [exemplar mecanoscrit i corregit a mà a la Biblioteca de l'Institut del Teatre, ps. 1-21].
- André CHOURAQUI, *L'estat d'Israel*, Barcelona, Edicions 62, 1963.
- JOAN XXIII, *Les floretes del Papa Joan*, a cura d'Henry FESQUET, Barcelona, Estela, 1964.
- Jacques FOLCH-RIBAS, *Jordi Bonet: el signe i la terra*, Edition du Centre de Psychologie et de Pédagogie, Montreal, 1964.
- Georges BERNANOS, *Diari d'un rector de poble*, Barcelona, Edicions 62, 1965.
- Antoine de SAINT EXUPÉRY, *Ciudadella*, trad. de Jordi Sarsanedas i Miquel Martí [i] Pol, Barcelona, Nova Terra, 1965.
- Paul CLAUDEL, *L'intercanvi*, Barcelona, Pòrtic, 1987.
- Alfred de MUSSET, *Lorenzaccio*, versió i adaptació de Josep Maria Florens i Jordi Sarsanedas, Barcelona, Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya-Pòrtic, 1988.
- Samuel BECKETT, *Fragment de teatre*, s/d [1984?, exemplar mecanoscrit a la Biblioteca de l'Institut del Teatre, ps. 1-15].
- Pierre GUILBEI, *Aleshores... vindrà la pau*, «Tretzevents», núm. 707 (agost de 1995), ps. 16-17.

De l'anglès al català

- Tillie S. PINE, Joseph LEVINE, Bernice MYERS, *Les meravelles de les màquines simples*, Barcelona, Ariel, 1967.
- Tillie S. PINE, Joseph LEVINE, Bernice MYERS, *La poderosa i ineludible gravetat*, Barcelona, Ariel, 1967.

J. D. SALINGER, *Franny i Zooey*, trad. i pròleg de Jordi Sarsanedas, Barcelona, Proa, 1970. Nova edició: Barcelona, Edhasa, 1990.
 Archibald MACLEIS[C]H, *J. B.*, s/d [1963] [còpia mecanoscrita i corregida a mà a la Biblioteca de l'Institut del Teatre, ps. 1-52].

De l'italià al català

RUZZANTE, *El qui torna de la guerra*. Traducció per a la representació d'*Els diàlegs d'en Ruzzante* pel Grup Teatre Independent CICF (Centre d'Influència Catòlica Femenina). Primera representació: Teatre Romea 6 de març de 1967 [text extraviat].
 Gino PUGNETTI, *La noia i els soldats*. Primera representació: Teatre Capsa 1-2 de febrer de 1957 [text extraviat].

Del català al francès

Santiago RUSIÑOL, *Majorque, l'île*, traduït directament du texte catalan par J. Vives, P.D.L., Barcelona, 1952.
 Juan AINAUD DE LASARTE, *Tossa*, versió francesa de J. Sarsanedas, Barcelona, Aymà, 1957.
 Salvador ESPRIU, *Anthologie lyrique*, traduite du catalan [par] Jordi Sarsanedas, París, Debresse, 1959.
 Salvador ESPRIU, de *Cementiri de Sinera*, poesies núm. VIII, XI, XV, XVI, XX, XXI, XXVIII, «Le pont de l'épée», núms. 10-11 [monogràfic dedicat a *Poésie catalane contemporaine*], Dijon (juny de 1960), traducció al francès de Jordi Sarsanedas i Bernard Lesfargues, ps. 24-26.
 Blai BONET, *Dieu compagnon, De nouveau on m'a dit..., Chanson de la presence et de l'absence d'amour*, [Les violets, les verts et les pieds du bien-aimé] III, «Le pont de l'épée», núms. 10-11 [monogràfic dedicat a *Poésie catalane contemporaine*], Dijon (juny de 1960), traducció al francès de Jordi Sarsanedas, p. 24-26.
 Jordi SARSANEDAS, *Nouveté du monde, Mercredi de cendres, Je vis en un temps..., Le coté sombre, Septembre, Nocturne pour deux voix*

d'une même bouche, «Le pont de l'épée», núms. 10-11 [monogràfic dedicat a *Poesie catalane contemporaine*], Dijon (juny de 1960), ps. 35-40.

Salvador ESPRIU, de *La pell de brau*, núm. XXI, p. 157 i *Essai de Cantique dans le temple*, p. 154, dins F. P. VERRIÉ (a cura de), *Versions de poesia catalana*, diversos editors, 1962.

Jordi SARSANEDAS, *Petit monument à Joan Salvat-Papasseit, Nocturne à deux voix pour une même bouche*, «Le journal des poètes», núm. 8 (1970), p. 13.

Manuel de PEDROLO, *Hommes et Non*. Estrena: 21 d'abril de 1971 al Théâtre du Val de Marne de Saint Maur [text extraviat].

Maur M. BOIX, *Voici Montserrat*, Barcelona, Abadia de Montserrat, 1995 [1974].

TRADUCCIONS D'OBRES DE JORDI SARSANEDAS

A l'anglès

Nocturne, Wind with Words, Plume of Smoke, per Sam ABRAMS, «Catalan Writing», núm. 14 (octubre de 1995), ps. 23-25.

A l'alemany

Johannes HÖSLE, Antoni POUS, *Katalanische Lyrik im zwanzigsten Jahrhundert*, Verlag Mainz, Hase und Koelher, 1970 [*Die Kreissäge (La serra-cinta)*]: ps. 132-137].

Johannes HÖSLE, *Katalanische Erzählher*, Zürich, Manesse, 1978 [*Zwei Mädchen (Dues noies)* i *Der Störenfried (L'esgarriacries)*]: ps. 218-267].

A l'èuscar

Bigotea eta Joxanton, trad. d'Anjel Lertxundi, Donostia, Erein, 1989.

Al castellà

Paulina CRUSAT, *Antología de poetas catalanes contemporáneos*, Madrid, Adonais, 1952 [*Que no todo jardín es el huésped de octubre...*, *Vita Nuova*, Marzo marcelo, Vals: ps. 177-180].

Antología poética de la lengua catalana (puesta en versos castellanos), a cura de Félix Ros, Madrid, Editora Nacional, 1965 [*Beben vermut*: p. 450].

Contra la noche de Oboixangó y otras narraciones, trad. de Carmen Alcalde, pròleg de Xavier Benguerel, Barcelona, Polígrafa, 1971 [2a ed.: Fundació de la Caixa de Barcelona, 1987].

Mitos, trad. de Núria Clarà, Barcelona, Táber, 1969.

Mitos, trad. d'Elena Rius, Barcelona, Edhasa, 1982.

Un domingo en Clarena y otras narraciones, trad. d'Elena Rius, pròleg d'Ignasi Riera, Barcelona, Edhasa, 1983.

José CORREDOR MATHEOS, *Poesía catalana contemporánea (edición bilingüe)*, Madrid, Espasa-Calpe, 1983 [*Pequeño monumento a Joan-Salvat Papasseit*: ps. 378-380].

Cuentos catalanes, a cura de Mercedes CALERO, Madrid, Editorial popular, 2003 [*Mito de la vera del mar*, *Mito de los pájaros*: ps. 62-76].

Bernat PUIGTOBELLA, *Resonancias. Poesía catalana contemporánea*, traduccions de Marta Noguer Ferrer i Carlos Guzmán Moncada, Universidad Nacional de México, 2004 [*A algunos que se extrañan de nosotros*, *Me dicen, me importunan*, *Velos y mirada*, *Sin título: (Entre las cosas aún posibles...)*, *Ofrenda*: ps. 15, 17, 225, 229, 363].

Jordi GALVES, *De miel y diamante. Cien años de narraciones catalanas*, traduccions de Consol Vilà, Ciudad de México, Fondo de Cultura Económica, 2004 [*El mito de los americanos*; *El mito del Samarcanda*: ps. 262-270].

«La Poesía, señor hidalgo», núm. 8 (març de 2004) [*Persistencia*, *Distracción (Descuit)*, *Hombres de oficio*: ps. 58-61, trad. de Jordi Virallonga].

Al francès

«Le journal des poètes», núm. 3 (*Numéro spécial consacré à la poésie catalane*), març de 1959, [*Septembre*: p. 11].

«Le pont de l'épée», núms. 10-11 [monogràfic dedicat a *Poésie catalane contemporaine*], Dijon (juny de 1960) [*Nouveauté du monde, Mercredi de cendres, Je vis en un temps...*, *Le côté sombre, Septembre, Nocturne pour deux voix d'une même bouche*: ps. 35-40].

Joan ALAVEDRA, *La Crèche (El Pessebre)*, traduït du catalan per Jordi Sarsanedas, *Programa Concert Pau Casals*, Toulouse, Theatre du Capitól, 2-3 i 4 d'octubre de 1962.

«Le journal des poètes», núm. 8 (1970) [*Petit monument à Joan Salvat-Papasseit, Nocturne à deux voix pour une même bouche*, p. 13.]

Mathilde BENSOUSSAN, *Écrivains de Catalogne*, París, Denoël, 1973 [*Le guignol*: ps. 161-176].

Polifonia en dotze veus, Mallorca, Caixa de Balears «Sa Nostra»-Universitat de les Illes Balears, 1993 [*Margue (Almadrava)*: p. 39].

Al gallec

Un bigote e o Xoán, trad. de Xoán Rivas Cid, Santiago de Compostela, Sotelo Blanco, 1989.

Al portuguès

Isidor CÒNSUL, *Quinze poetas catalães*, trad. d'Egito Gonçalves, Porto, Limiar, 1994 [*Pequeno monumento a Joan Salvat-Papasseit, Festa maior de ti*, *Nocturno, Vento com palavras, A pisca de fumo*].

Stella LEONARDOS, *Antologia de poesia catalã contemporânea*, São Paulo, Monfort, 1969 [*Pequeno monumento a Joan Salvat-Papasseit*: ps. 96-99].

A l'holandès

Bob de NIJS, *Een Catalaans Bericht*, Lier, De Bladen voor de Poëzie, 1968 [*Nieuws* (Novetats del món), *Torcello*: ps. 155-156].

- «Point», núm. 19 (juliol-agost, 1990) [*Persoonlijk bericht aan J.S.-P.*, trad. de Bob de Nijs, p. 27].
- «Kruispunt International», núm. 185 (juny de 2001) [*Romance*, trad. de Bob de Nijs, ps. 61-69].
- «Poeziekrant» (març-abril de 1999) [*Nagenoeg ik, Iets nieuws onder de zon (Cantàbric), Gedachten over een kikker, Klein monument voor Joan Salvat Papasseit, Trofee, Melodrama*, trad. de Bob de Nijs, ps. 44-47].

Al rus

- Elena ZERNOVA (ed.), *L'ombra de l'altre mar. Poesia catalana contemporània*, St. Petersburg University Press, 2000 [*Новизна мира (Novetats del món)*, trad. de A. Същиков; *Трамвай (Tram-via)*, *Ночь на Ивана Купалу (Nit de Sant Joan)*, trad. de B. Андреев; *Ноктюрн (Nocturn)*, trad. de Г. Бакума; *Мелодрама (Melodrama)*, *Дымок (El pic de fum)*, trad. de Т. Воронина, ps. 18-33].
- М. Киения, (ed.), *Каталонии*, Москоу, Радуга, 1987 [*Притча о Дубпировании (Mite del doblatge)*, *Проворство рук (Jocs de mans)*, *Убалуба (Ubalubà)*, ps. 96-111].

Al suec

- Litet Monument Till Joan Salvat-Papasseit*, trad. de Lasse Söderberg, [Programa del *Katalansk Höst*], Malmö-Lund, 1993, ps. 8-9.

Al xinès

- Qitan [Mites]*, trad. de Kang Jiang, Beijing, Renmin wenxue chubanshe, 1991.

II. ESTUDIS SOBRE JORDI SARSANEDAS I LA SEVA OBRA

Llibres rebuts. El Martell. — Jordi Sarsanedas, «Inquietud», núm. 7 (octubre de 1956), p. 17

El doctor Robert tiene cuento, «El Periódico» («Cultura») (22 de març de 1990).

El poeta Jordi Sarsanedas rep la Lletra d'Or a la millor obra del 89, «Avui» (22 de maig de 1990).

Jordi Sarsanedas, premiat amb la Lletra d'Or 1989, «Diari de Girona» (22 de maig de 1990).

Jordi Sarsanedas obtiene la Lletra d'Or por su obra completa, «El Periódico» (22 de maig de 1990).

Sarsanedas, «escriptor del mes», «El Periódico» («Cultura») (3 de gener de 1991).

Sarsanedas será escriptor del mes en febrero, «La Vanguardia» (25 de gener de 1991).

Sarsanedas será el escritor del mes de febrero, «El Segre» (26 de gener de 1991).

Jordi Sarsanedas, designat «escriptor del mes» de febrer, «El Punt» (27 de gener de 1991).

Jordi Sarsanedas, el nou escriptor del mes, «Diari de Lleida» (27 de gener de 1991).

L'Escriptor del Mes de febrer, «Cultura» (1 de febrer de 1991), p. 65.

Poesia, «Diari de Barcelona» (1 de febrer de 1991).

Jordi Sarsanedas, nuevo Escriptor del Mes, «El Periódico» (2 de febrer de 1991).

L'escriptor del mes, Jordi Sarsanedas, visitará París, «Diari de Girona» (2 de febrer de 1991).

Nombres propios. Jordi Sarsanedas, «ABC Catalunya» (3 de febrer de 1991).

Per fer literatura cal respectar els nens, «Diari de Lleida» (3 de febrer de 1991).

Jordi Sarsanedas, l'escriptor del mes, visita demà les comarques meridionals, «Nou Diari» (3 de febrer de 1991).

Jordi Sarsanedas, Escriptor del Mes, avui a Falset i a Flix, «Diari de Tarragona» (5 de febrer de 1991).

- Jordi Sarsanedas, escriptor del mes*, «La Veu del Baix Ebre», núm. 1728 (8 de febrer de 1991), p. 11.
- Sarsanedas planta arbres amb nens d'Almacelles*, «Diari de Lleida» (14 de febrer de 1991).
- Sarsanedas reclama la lectura en veu alta*, «Diari de Lleida» (14 de febrer de 1991).
- Jordi Sarsanedas, escriptor del mes, ha portat des de l'expectació a l'admiració*, «La Veu del Baix Ebre», núm. 1729 (15 de febrer de 1991).
- Jordi Sarsanedas, escriptor del mes, serà avui a Ripoll*, «El 9 Nou» (15 de febrer de 1991).
- Jordi Sarsanedas visita Puigcerdà i Ripoll com a «escriptor del mes»*, «El Punt» (15 de febrer de 1991).
- Jordi Sarsanedas, escriptor del mes, serà a Girona per pronunciar dues conferències*, «El Punt» (17 de febrer de 1991).
- Aquest vespre, conferència de Jordi Sarsanedas*, «Diari de Sabadell» (20 de febrer de 1991).
- Jordi Sarsanedas comenta la seva obra a 3, 14, 16*, «Avui» (22 de febrer de 1991).
- El Institut d'Estudis Catalans incorpora seis nuevos miembros*, «El País» (29 de maig de 1991).
- Jordi Sarsanedas logra el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes de Òmnium Cultural*, «La Vanguardia» (17 de maig de 1994).
- Jordi Sarsanedas, guardonat amb el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes*, «El Punt» (17 de maig de 1994).
- Sarsanedas gana el Premi d'Honor de les Lletres*, «El Periódico» (17 de maig de 1994).
- Jordi Sarsanedas, el Premi d'Honor de la callada eficàcia*, «El Periódico» (17 de maig de 1994).
- El escritor Jordi Sarsanedas, Premi d'Honor de les Lletres Catalanes 1994*, «El Segre» (17 de maig de 1994).
- La trajectòria de Jordi Sarsanedas rep el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes*, «Diari de Girona» (17 de maig de 1994).
- Sarsanedas: l'esforç continuat per la llengua*, «Avui» (17 de maig de 1994).
- Jordi Sarsanedas, guardonat amb el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes*, «Avui» (17 de maig de 1994).

- Jordi Sarsanedas rep el Premi d'Honor, «Avui» (3 de juny de 1994).
- Jordi Sarsanedas. Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, «Cavall Fort», núm. 766 (juny de 1994), p. 3.
- L'Eduard el Mariner i el país de sota l'aigua de Jordi Sarsanedas, «Destino», núm. 2030 (26 d'agost - 1 de setembre de 1976), p. 28.
- Jordi Sarsanedas: Mites, «Catalan Writing», núm. 1 (juliol 1988), p. 78.
- Jordi Sarsanedas guanya les eleccions a l'Ateneu, «Avui» (16 de desembre de 1997).
- Homenatge doble a Jordi Sarsanedas, «El Temps», núm. 810 (21-27 de desembre de 1999), p. 71.
- Porcel, Sarsanedas i Barenys guanyen els premis Serra d'Or, «El Periódico» (10 d'abril de 2002).
- AA.VV., *Sobre Jordi Sarsanedas*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1997.
- ALBERTÍ, Josep, *La recuperació de Mites*, «Diari de Mallorca» («Revista DM») (18 d'abril de 1976).
- ALPERA, Lluís, *Reflexions entorn de la poesia de Jordi Sarsanedas i el realisme històric*, dins AA. VV., *Sobre Jordi Sarsanedas*, ps. 137-142. Reproduït a Lluís ALPERA, *Des de l'Aitana al Canigó. Papers crítics*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1998, ps. 71-76.
- ALZAMORA, Sebastià, *Merescuda lloança*, «Avui» («Cultura») (16 d'octubre de 1997).
- ANGLADA, Maria Àngels, *Jordi Sarsanedas: La noia a la sorra*, «Canigó», núm. 727 (12 de setembre de 1981), p. 32.
- ARAGAY, Ignasi, *La veu poètica de Sarsanedas retorna després de deu anys*, «Avui» (11 de desembre de 1999).
- A[RANA], À[ngel], *Jordi Sarsanedas es «L'escriptor del mes» de febrero*, «La Mañana» (26 de gener de 1991), p. 57.
- ARDOLINO, Francesco, *Contribució a la lectura de Jordi Sarsanedas. Estudi sobre l'obra narrativa*, tesi doctoral, Universitat de Barcelona, 2002. Publicada amb el títol *La solitud de la paraula. Estudi sobre l'obra narrativa de Jordi Sarsanedas*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2004.
- *Senso di colpa e trasformazioni sociali nei romanzi di Jordi Sarsanedas*, dins Anna Maria COMPAGNA, Alfonsina DE BENEDETTO i

- Núria PUIGDEVALL I BAFALUY (eds.), *Momenti di cultura catalana in un millennio. Atti del VII Convegno dell'AISC*, Liguori, Nàpols, 2003, vol. II, ps. 11-28.
- *Havent baixat al carrer*, «Caràcters», núm. 24 (juliol - agost de 2003), p. 17.
- *Fenomenologia de la solitud. Una introducció a l'obra de Jordi Sarsanedas* «Caràcters», núm. 26 (gener de 2004), ps. 25-26.
- *Allò que no diu Jordi Sarsanedas*, «Serra d'Or», núm. 537 (setembre de 2004), ps. 19-21.
- ARGENTÉ, Joan, *Els llibres: Plou i fa sol*, «Serra d'Or», núm. 6 (juny de 1960), ps. 15-16.
- ARITZETA, Margarida, *Des del tramvia*, dins AA. VV., *Sobre Jordi Sarsanedas*, ps. 143-169.
- ARNAU, Carme, *Jordi Sarsanedas*, dins J. SANSANEDAS, *Contes 1947-1969*, Barcelona, Edicions 62, 1994, ps. 5-8.
- AULET, Jaume, *El compromís poètic de Jordi Sarsanedas*, dins Ferran CARBÓ, Dolores JIMÉNEZ, Elena REAL i Ramon X. ROSSELLÓ (eds.), *Les literatures catalana i francesa: postguerra i «engagement»* (Segon Congrés Internacional de Literatura Comparada. València, 11-14 d'abril del 2000), Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2000, ps. 7-32.
- BACH, Sílvia, Josep JOVÉ, M. i Elsa VALLÈS, *Viure i escriure*, «La Veu del Batxillerat», núm. 1 (curs 91-92), ps. 15-16.
- BADOSA, Enrique, *Anaquel de libros*. La Rambla de les Flors de *Jordi Sarsanedas*, «El Noticiero Universal» (6 de setembre de 1955).
- BARRIL Joan, *08.00-09.00*, dins *24 escriptors a la Rambla*, Barcelona, Proa, 1993, ps. 23-26.
- BENGUEREL, Xavier, pròleg a Jordi SANSANEDAS, *Contra la noche de Obochangó y otras narraciones*, Barcelona, Ediciones Polígrafa, 1971, ps. 8-13. Reproduït per Caixa de Barcelona, 1987, ps. 7-10.
- BENSOUSSAN, Mathilde, *Jordi Sarsanedas*, dins ÍD., *Écrivain de Catalogne*, París, Denoël, 1973, p. 161.
- BOFILL, Héctor, *La immediatesa del clàssic*, «Caràcters», núm. 12 (2000), p. 21.
- BOIX, Maur M., *Premi d'Honor*, «Serra d'Or», núm. 415-416 (juliol-agost de 1994), p. 62.

- BORRELL, Josep [«Xerric»], *Pensant en els Mites de Jordi Sarsanedas*, «La Mañana» (8 de gener de 1977).
- BOU, Enric, *La poesia. Jordi Sarsanedas*, dins Joaquim MOLAS, Martí de RIQUER i Antoni COMAS, *Història de la literatura catalana*, Barcelona, Ariel, vol. X, 1987, ps. 342-345.
- BOYÉ, Carme, pròleg a J. SARSANEDAS, *La Rambla de les Flors*, Barcelona, Óssa Menor, 1955, ps. VII-XV.
- BROCH, Àlex, *Mites: una alegoría pendiente*, «El Correo Catalán» (22 d'abril de 1976).
- *Sarsanedas: un doble vessant narratiu*, «Avui» (23 d'abril de 1981).
- *Jordi Sarsanedas*, «Avui» («Cultura») (16 de febrer de 1991).
- Pròleg a Jordi SARSANEDAS, *Fins a un cert punt (Poesia 1945-1989)*, Barcelona, Edicions 62, 1989, ps. 9-18. Reproduït dins AA. VV., *Sobre Jordi Sarsanedas*, ps. 117-126.
- *Jordi Sarsanedas, un lloc en el món*, «Serra d'Or», núm. 495 (març de 2001), ps. 47-48.
- *Sarsanedas singular*, «Avui» («Cultura») (21 d'octubre de 2004).
- C., S., *La Setmana del Llibre en Català abre mañana su novena edición*, «ABC Catalunya» (31 de gener de 1991).
- *Jordi Sarsanedas, premio Crítica Serra d'Or de narración*, «ABC Catalunya» (15 de març de 1995).
- CALDERER, Lluís, *Veu de la infantesa*, «Regió 7» («Idees») (10 de març de 1991), p. 11. Reproduït amb el títol *La veu de la infantesa* dins Íd., *Diàleg amb la poesia*, Barcelona/Berga, Columna/Albí, 1996, ps. 2-22.
- CADENA, Josep M., *Jordi Sarsanedas deja Serra d'Or*, «El Periódico» (30 de setembre de 1997).
- CAMPILLO, Maria, *El conte. Jordi Sarsanedas*, dins Joaquim MOLAS, Martí de RIQUER i Antoni COMAS *Història de la literatura catalana*, Barcelona, Ariel, vol. XI, 1988, ps. 34-43.
- CAPMANY, Maria Aurèlia, *El balcó de Jordi Sarsanedas*, «Serra d'Or», núm. 123 (desembre de 1969), ps. 101 i 103.
- CARRASCO, Toni, *Centelles presenta l'escriptor del mes, Jordi Sarsanedas*, «Ausona», núm. 517 (15 de febrer de 1991), p. 18.
- CASADEVALL, Gemma, *Jordi Sarsanedas pren el relleu a Joan Brossa com a escriptor del mes*, «Diari de Barcelona» (2 de febrer de 1991).

- CASTAÑO, Manuel, *Un poema, un món*, «El Periódico» («Llibres») (1 de juny de 2001).
- CASTELLS, Ada, *Diversos versos per a Jordi Sarsanedas*, «Avui» (17 de maig de 2000).
- *Baltasar Porcel i Jordi Sarsanedas, premis de la Crítica Serra d'Or*, «Avui» (10 d'abril de 2002).
- CASSANY, Enric, *La noia a la sorra per Jordi Sarsanedas*, «Serra d'Or», núm. 264 (setembre de 1981), p. 48.
- CASTILLO, David, *Jordi Sarsanedas. Aritmètica de la fantasia*, «Avui» («Avui Diumenge») (5 de maig de 1995).
- C[ERVERA], J[ordi], *L'escriptor del mes serà al Centre de Lectura demà dilluns*, «Nou Diari» (3 de febrer de 1991).
- *L'escriptor del mes va visitar el Priorat i la Ribera d'Ebre*, «Nou Diari» (6 de febrer de 1991).
- COLOMINES, Joan, *Temps de poesia. Jordi Sarsanedas*, «Serra d'Or», núm. 116 (maig de 1969), p. 39. Reproduït a ÍD., *La poesia, un combat per Catalunya*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1979, ps. 141-142.
- COMADIRA, Narcís, *Notes sobre art*, dins AA. VV., *Sobre Jordi Sarsanedas*, ps. 209-212.
- *La proposta de Jordi Sarsanedas*, dins ÍD., *L'ànima dels poetes*, Barcelona, Ara Llibres, 2002, ps. 112-119.
- COMAS, Antoni, *Jordi Sarsanedas*, dins Jaume BOFILL I FERRO i Antoni COMAS, *Un segle de poesia catalana*, Barcelona, Destino, 1968, p. 1187.
- *De bell nou, Jordi Sarsanedas*, dins ÍD., *Mirador. Estudis sobre literatura i història del Països Catalans*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1985, ps. 197-200.
- CÒNSUL, Isidor, *Tria personal. Fins a un cert punt*, «Serra d'Or», núm. 363 (març de 1990), p. 53.
- *Narrativa enllà dels mites*, «Avui» («Cultura») (16 de febrer de 1991).
- *De l'agitador cultural a l'escriptor exquisit*, «Avui» («Cultura») (27 de gener de 1990).
- *Una actitud moral*, «Avui» («Cultura») (23 de febrer de 1995).
- *El primer Sarsanedas*, dins AA. VV., *Sobre Jordi Sarsanedas*, ps. 41-53.

- Com una tornada, sí, *Jordi Sarsanedas*, «Lletres del Grup del Llibre», núm. 2 (març-abril de 2003), p. 5.
- *Seixanta anys de poesia*, *Lletres*, núm. 14 (abril-maig de 2005), p. 7.
- CORTADELLAS, Xavier, *La llum de l'ambre*, «El Punt» («Presència») (7 d'octubre de 2001).
- COSTA, Jordi, *Jordi Sarsanedas publica su obra poética completa, pero sólo Fins a un cert punt*, «ABC» (22 de gener de 1990).
- COSTA-GRAMUNT, Teresa, *El cor del món*, «L'Eco de Sitges», núm. 5593 (4 de març de 2000), p. 12. Reproduït a *Premis de la Crítica Catalana 1998-1999-2000. Quadern divulgatiu de l'AELC* (juliol de 2001), ps. 50-52.
- *Paraules per a unes imatges*, «L'Eco de Sitges», núm. 5825 (9 d'octubre de 2004), p. 12.
- DODAS, Anna, *Una mitologia actual: «Mites» de Jordi Sarsanedas*, Universitat de Barcelona, tesi de llicenciatura, febrer de 1986.
- *Mite en un jardí: el mite introductori*, «Lletra de canvi», núm. 30 (juny de 1990), ps. 36-43.
- DUARTE, Carles, *Sarsanedas*, «El Periódico» (17 de juny de 1997).
- *Sarsanedas*, «Diari de Tarragona» («Idees») (12 de gener de 2000).
- F[ARRÉ LORENTE], G[lòria], *Sarsanedas invita a las escuelas a fomentar la afición a la lectura*, «El Segre» (14 de febrer de 199).
- ESPRIU, Salvador, pròleg a J. SARSANEDAS, *Mites*, Barcelona, Selecta, 1954, ps. 13-18.
- Pròleg a J. SARSANEDAS, *Contra la nit d'Oboixangó*, Barcelona, Ariel, 1953, pp 7-10. Fragment del paràgraf final reproduït a Barcelona, Laia, 1981, ps. 5-7, i, després: *Epíleg. Fragment del pròleg de Salvador Espriu a la primera edició*, Barcelona, Columna, 19954 [1992], ps. 75-76.
- FARRÉS, Pere, *Una lectura dels Mites de Jordi Sarsanedas*, «Faig», núm. 8 (abril de 1978), ps. 21-28.
- FAULÍ, Josep, *Sarsanedas para febrero*, «ABC Catalunya» (1 de febrer de 1991).
- *Redactor en cap*, dins AA. VV., *Sobre Jordi Sarsanedas*, ps. 29-36.
- *Jordi Sarsanedas: poemes i homenatges*, «Ateneu», núm. 37 (abril-juny de 2000), ps. 18-19. Reproduït a *Premis de la Crítica Catala-*

- na 1998-1999-2000. *Quadern divulgatiu de l'AELC* (juliol de 2001), ps. 46-49.
- FIGUERAS, David, *Jordi Sarsanedas, retrat del mite*, «Atenea», núm. 8 (hivern de 2004), ps. 4-5.
- FIOL, Bartomeu, *Part damunt els anys*, «Diari de Balears» (7 de març de 2000).
- *Presentació de L'enlluernament*, al fons del carrer, «Serra d'Or», núm. 501 (setembre de 2001), p. 51.
- FUSTER, Joan, *Nueva vida del Mito*, «Levante/EMV» (21 de juny de 1954); reproduït dins ÍD., *Llegint i escrivint*, ed. d'Antoni FURIÓ, Barcelona, Editorial Prensa Ibérica, 1995, ps. 58-60.
- *Espriu, Sarsanedas, Perucho*, dins ÍD., *Literatura catalana contemporània*, Barcelona, Curial, 19888 [1971], ps. 372-374.
- G., J., *L'enlluernament, al cap del carrer, Jordi Sarsanedas*, «Regió 7» («Idees») (6 de juny de 2001).
- G[arcía], N[emesio], *Conferència de Jordi Sarsanedas*, «Diari de Sabadell» (16 de febrer de 1991).
- GASOL, Anna, *Sarsanedas, Jordi*. Un bigoti i en Joan, «Faristol», núm. 10-11 (març de 1991), ps. 67-68.
- GASSOL I BELLET, Olívia, *La funció de l'art a Postals d'Itàlia de Jordi Sarsanedas, Estudis de Llengua i Literatura Catalanes*, vol. L («Miscel·lània Joan Veny/6»), 2005, ps. 203-224.
- GIL, Anna M., *Sarsanedas, ironia i raó*, «El Temps», núm. 552 (16 de gener de 1995), ps. 86-87.
- GIMFERRER, Pere, *Los caminos de la imaginación*, «Destino», núm. 2020 (17-23 de juny de 1976), p. 28.
- GIRALT-MIRACLE, Daniel, *Proses d'art*, «El País» («Quadern») (11 de novembre de 2004), p. 3.
- G[IRÓ], C[arme], *Jordi Sarsanedas ha estat nomenat Escriptor del Mes de febrer, després de Brossa. Anirà a París*, «Avui» (2 de febrer de 1991).
- *Jordi Sarsanedas: «Bona part de la meua vida l'he dedicada a l'esforç per la cultura catalana»*, «Avui» (17 de maig de 1994).
- *Amb Serra d'Or*, «Avui» (16 de març de 1995).
- G[OSÁLBEZ], C[arlos], *Sarsanedas afirma que la poesia catalana goza de buena salud*, «Diari de Tarragona» (5 de febrer de 1991).
- GREGORI, Carme, *L'existencialisme en les novel·les de Jordi Sarsane-*

- das, dins Claude BENOIT, Ferran CARBÓ, Dolors JIMÉNEZ i Vicent SIMBOR (eds.), *Les literatures catalana i francesa al llarg del segle XX* (Primer Congrés Internacional de Literatura Comparada. València, 15-18 d'abril de 1997), Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1997, ps. 137-152.
- GUILLAMON, Julià, *Persiste el enigma*, «La Vanguardia» («Libros») (2 de març de 1990).
- *La alegría del hombre invisible*, «La Vanguardia» (20 de gener de 1995).
- *Sarsanedas y la piedra ámbar*, «La Vanguardia» («Culturas») (8 de juny de 2005), ps. 6-7.
- *Sardana for a jazz trumpet*, «La Vanguardia» («Culturas») (21 de setembre de 2005), ps. 6-7.
- ISERN, Joan Josep, *Galeria de perplexitats*, «Avui» («Cultura») (23 de febrer de 1995).
- *La bondat com a matèria d'inspiració*, dins AA. VV., *Sobre Jordi Sarsanedas*, ps. 71-87.
- IZQUIERDO, Oriol, *De la dificultat de viure, o les mil-i-una evasions*, «Lletra de canvi», núm. 30 (juny de 1990), ps. 33-35.
- JANÉ, Albert, *Jordi Sarsanedas i la literatura infantil*, dins AA. VV., *Sobre Jordi Sarsanedas*, ps. 89-95.
- JORBA, Manuel, *Jordi Sarsanedas: Mites*; L'Eduard el Mariner i el país de sota l'aigua, «Els Marges», núm. 9 (1977), ps. 122-123.
- LESFARGUES, Bernard, *Jordi Sarsanedas*, «Le pont de l'épée», núm. 10-11 [monogràfic sobre «Poesie catalane contemporaine»] (juny de 1960), p. 35.
- LLAVINA, Jordi, *El cor quiet*, «Avui» («Cultura») (30 de desembre de 1999). Reproduït a *Premis de la Crítica Catalana 1998-1999-2000. Quadern divulgatiu de l'AELC*, juliol de 2001, ps. 42-45.
- *La llum, de bat a bat*, «Avui» («Cultura») (17 de maig de 2001).
- L[LOPIS], A[rturo], *Cinco premios, cinco autores*, «Destino», núm. 906 (18 de desembre de 1954), p. 33.
- L[LOPIS], T[omàs], *Jordi Sarsanedas: Fins a un cert punt*, «L'Aiguadolç», núm. 11 (1990), ps. 97-99.
- LLORCA, Vicenç, *Tria personal. Jordi Sarsanedas*, De Famagusta a Antofagasta, «Serra d'Or», núm. 425 (maig de 1995), p. 62.

- *Les fites d'una arcàdia surreal*, dins AA. VV., *Sobre Jordi Sarsanedas*, ps. 97-106.
- LLOVERAS, Xavier, *Impagable*: Fins a un cert punt, «El Temps», núm. 299 (12 de març de 1990), p. 79.
- *Jordi Sarsanedas*, La Rambla de les Flors (1955) in Fins a un cert punt, «Catalan Writing», núm. 7 (setembre de 1991), ps. 93-94.
- MACIÀ, Xavier, *Sarsanedas, fins a un cert punt*, dins *Homenatge a Víctor Siurana*, Ajuntament de Lleida, 1995, ps. 205-210.
- MANENT, Albert, *Montserrat, pedra i homes*, «Serra d'Or», núm. 103 (abril de 1968), ps. 31-32.
- *El mestratge literari*, «Avui» (17 de maig de 1994).
- *Jordi Sarsanedas, el rigor de la perfecció*, dins AA. VV., *Sobre Jordi Sarsanedas*, ps. 15-26. Reproduït a Albert MANENT, *En un replà del meu temps. Retrats d'escriptors i de polítics*, Barcelona, Proa, 1999, ps. 119-130.
- MARCO, Joaquim, *Las narraciones de Jordi Sarsanedas*, «Destino», núm. 1674 (1 de novembre de 1969), p. 53.
- MARMOL I BATAYÉ, G., *Jordi Sarsanedas, avantguardista: «la poesia és l'eix de tota la meua obra»*, «Crònica de Mataró» (28 de febrer de 1991).
- MARSÀ, Àngel, *Poesía insólita, arriesgada y estricta*, «El Correo Catalán» (2 de gener de 1966).
- MARUHENDA, Francisco, *Sarsanedas, un merecido galardón*, «ABC Cataluña» (19 de maig de 1994).
- MASSOT, Dolors, *Poetas al asalto*, «ABC Cataluña» (17 de març de 2001).
- MASSOT I MUNTANER, Josep, *Comiat a Jordi Sarsanedas*, «Serra d'Or», núm. 455 (novembre de 1997), p. 9.
- MELENDRES, Jaume, *Sarsanedas, T + 30*, «Tele/eXpres» (8 de setembre de 1976), p. 15.
- MIR, Josep, *Sarsanedas diu que no hi ha un català «light», sinó un català brut*, «Diari de Girona» (19 febrer de 1991).
- MIRADA, Pilar, *El «escriptor del mes», Jordi Sarsanedas, visitó Almace-lles y Lleida*, «La Mañana» (14 de febrer de 1991).
- MOLAS, Joaquim, Pròleg a Jordi Sarsanedas, *Mites*, Barcelona, Edicions 62, 1976, ps. 5-17. Reproduït amb el títol *Els mites de Jordi*

- Sarsanedas dins ÍD., *Obra Crítica*, Barcelona, Edicions 62, 1999, vol. II, ps. 256-267.
- Epíleg a Jordi Sarsanedas, *Mites*, edició de bibliòfil feta per Miquel Plana, Olot, 1995. Reproduït a *80è Catàleg del Grup del Llibre*, tardor de 1995, p. 4.
- MONTOLIU, Manuel de, *Contra la nit d'Oboixangó per Jordi Sarsanedas*, «Diario de Barcelona» (9 d'agost de 1953).
- *Un escritor bicéfalo*, «Diario de Barcelona» (11 d'abril de 1954).
- MORENO, Marga, *Una peça singular*, «Avui» («Cultura») (25 de gener de 1996).
- MORET, Xavier, *Jordi Sarsanedas, galardonado con el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes*, «El País» (17 de maig de 1994).
- *Una vida marcada por la poesía y la militancia cultural*, «El País» (17 de maig de 1994).
- MUNNÉ-JORDÀ, Antoni, *Estalvi i riquesa: la llengua literària de Jordi Sarsanedas*, dins AA. VV., *Sobre Jordi Sarsanedas*, ps. 187-203.
- NADAL, Marta, *Viatge pel mite i la realitat dels homes*, «Diario de Barcelona» (27 de juny de 1989).
- *Jordi Sarsanedas, autoexigència i sinceritat*, «Serra d'Or», núm. 374 (febrer de 1991), ps. 10-12.
- *El transcendent en la poesia de Jordi Sarsanedas. El Déu del poeta*, dins AA. VV., *Sobre Jordi Sarsanedas*, ps. 171-176.
- OBIOLS, Isabel, *Baltasar Porcel y Jordi Sarsanedas, premios Crítica Serra d'Or*, «El País» (10 d'abril de 2002).
- OLIVER, Joan, *El Martell de Jordi Sarsanedas*, fullet inclòs dins «Inquietud», núm. 6 (agost de 1956) [p. 3] (fragment de l'informe de lectura).
- OLIVERAS, Neus, Introducció a Jordi Sarsanedas, *Mite del faraó Joan i altres contes*, Barcelona, Barcanova, 1991, ps. 13-29.
- *Lectura de L'Eduard el Mariner i el país de sota l'aigua*, «Faig», núm. 7 (octubre de 1977), ps. 36-37.
- OLLÉ, Manel, *El martell*, «El Temps» (23 de setembre de 1992), p. 92.
- PARCERISAS, Francesc, *El cant viu*, «El País» («Quaderns») (8 de novembre de 1990).
- PARÉ, Josep, *Jordi Sarsanedas: Fins a un cert punt*, «Revista de Catalunya», núm. 42 (juny de 1990), ps. 151-153.

- PERUCHO, Joan, *Jordi Sarsanedas o l'escriptor darrera el mite*, dins J. SANSANEDAS, Maria Aurèlia CAPMANY, Manuel de PEDROLO, Josep Maria ESPINÀ i Joan PERUCHO, *Cita de narradors*, Barcelona, Selecta, 1958, ps. 203-221.
- PINOL, Rosa Maria, «*La poesía es un ejercicio de soledad*», dice Sarsanedas, *que publica su lírica completa*, «La Vanguardia» (18 de gener de 1990).
- *Jordi Sarsanedas publica el poemario* Cor meu, el món, «La Vanguardia» (14 de desembre de 1999).
- *Porcel y Guillamon, premios de novela y ensayo*, «La Vanguardia» (10 d'abril de 2002).
- PLA, Lluïsa, *Ironia i mite en Jordi Sarsanedas*, «Quaderns Crema», núm. 2 (novembre de 1979), ps. 69-82.
- PLA I ARXÉ, Ramon, *Elegant*, «El País» (25 de maig de 1995). Reproduït a ÍD., *Textos crítics*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2001, ps. 169-170.
- PLANAS, Xevi, *Sarsanedas diu que el català corre el perill d'embastardir-se com el gallec*, «El Punt» (19 de febrer de 1991).
- PONS, Agustí, *Dimarts, cita a l'Ateneu*, «Avui» (17 de maig de 1994).
- *Sarsanedas, Jordi*, «Avui» (6 de març de 1990), p. 41. Reproduït a ÍD., *Retrats contemporanis*, Vic, Eumo, 1991, ps. 115-116.
- PUIG, Pere, *Poemes nous i antics*, «El Punt» («Presència») (2 de gener de 2000).
- PUIG, Valentí, *Un Davidoff pel dia mundial sense tabac*, «El Temps», núm. 521 (13 de juny de 1994), ps. 84-85.
- *La precisión y la gracia*, «ABC» (24 de febrer de 1995).
- PUJALS, Joan M., *Entre el mite i la quotidianitat*, «Serra d'Or», núm. 415-416 (juliol-agost de 1994), ps. 22-23.
- RAFOLS-CASAMADA, Albert, *Jordi Sarsanedas i les arts plàstiques*, dins AA. VV., *Sobre Jordi Sarsanedas*, ps. 205-208.
- RAHOLA, Pilar, *El cavaller de la ploma*, «Serra d'Or», núm. 336 (octubre de 1987), p. 34.
- *També un senyor de Barcelona*, «Serra d'Or», núm. 362 (febrer de 1990), p. 36.
- RENDÉ I MASDEU, Joan, *Sarsanedas, amb mite i sense*, *L'escriptor del mes. Jordi Sarsanedas* (suplement de *Crònica d'Ensenyament*, se-

- tembre de 1994), ps. 6-9. Reproduït a AA. VV., *Sobre Jordi Sarsanedas*, ps. 7-13.
- REY, Santiago del, *El poeta Jordi Sarsanedas es elegido nuevo escritor del mes*, «El Observador» (30 de gener de 1991).
- RIBAS, Antoni, *La «voluntat de servei»*, «El Periódico» (17 de maig de 1994).
- RIERA, Ignasi, pròleg a Jordi SARSANEDAS, *Un domingo en Clarena y otras narraciones*, Barcelona, Edhasa, 1983, ps. V-IX.
- *Jordi Sarsanedas, domador de mites*, «Cuadernos de traducción e interpretación/Quaderns de traducció i interpretació», núm. 3, 1983, ps. 171-173.
- RIPOLL, Josep Maria, *Sarsanedas poeta: algunes preguntes, algunes respostes*, «Lletra de canvi», núm. 30 (juny de 1990), ps. 22-24.
- *Un homenatge a Jordi Sarsanedas*, «Serra d'Or», núm. 455 (novembre de 1997), ps. 75-76.
- *Tria personal. Jordi Sarsanedas*, Cor meu, el món, «Serra d'Or», núm. 489 (setembre de 2000), p. 63.
- ROCA, Imma, *Jordi Sarsanedas afirma que la poesia ha estat el fil conductor de la seva trajectòria*, «El Punt» (16 de febrer de 1991).
- RODA, Frederic, *L'aventura teatral de Jordi Sarsanedas*, dins AA. VV., *Sobre Jordi Sarsanedas*, ps. 37-40.
- SAGARRA, Joan de, *Reposteria selecta*. Mites, «Noticiero Universal» (1 d'abril de 1976).
- SALOM, Jeroni, *Els que no tornen*, «Diario de Mallorca» («Cultura») (24 de març de 1995).
- SARSANEDAS I VIVES, Octavi, *Per molts anys!*, «Lletres del Grup del Llibre», núm. 11 (octubre-novembre de 2004), p. 4.
- SAURA, Víctor, *Els inèdits de Jordi Sarsanedas*, «Avui» (15 de desembre de 1994).
- *Poesia envoltada de racionalisme*, «Avui» (1 d'octubre de 1994).
- SOTORRA, Andreu, *Les contradiccions que porta l'atzar*, «Avui» (25 d'octubre de 1992).
- SUBIRANA, Jaume, *Elogi i mite de la discreció*, «El Periódico de Catalunya» («Llibres») (12 de maig de 2000).
- *Talismans per mirar el món: la darrera poesia de Jordi Sarsanedas*, «Caràcters», núm. 26 (gener de 2004), p. 24.

- SUSANNA, Àlex, *In limine*, pròleg a Jordi Sarsanedas, *Mites*, Barcelona, Columna, 1995, ps. 7-8.
- TASIS, Rafael, *Un narrador original. Jordi Sarsanedas i els seus contes*, «Pont Blau», núm. 19 (maig de 1954), ps. 150-152.
- *Tres Narradores Recientes*, «Ínsula», núm. 102 (1 de juny de 1954), p. 5.
- TEIXIDOR, Emili, *Jordi Sarsanedas, alt i tímid i amb barret*, dins ÍD., *Quinze són quinze*, Barcelona, Laia, 1974, ps. 85-86.
- TORNER, Carles, *Mite de la noia que llegia Salinger*, «Serra d'Or», núm. 415-416 (juliol-agost de 1994), ps. 16-21. Reproduït a AA.VV., *Sobre Jordi Sarsanedas*, ps. 107-115.
- *Jordi Sarsanedas. Record d'una veu*, «Crònica d'Ensenyament», núm. 68 (setembre de 1994), p. 23. Reproduït a AA. VV., *Sobre Jordi Sarsanedas*, ps. 27-28.
- *Abisme amunt. El crit en dos poemes recents de Jordi Sarsanedas*, dins AA. VV., *Sobre Jordi Sarsanedas*, ps. 177-186.
- *Mirar el món des d'un vitrall*, «Serra d'Or», núm. 451-452 (juliol-agost de 1997), p. 65.
- *Carles Torner tria Jordi Sarsanedas*, «Caràcters», núm. 22 (gener de 2003), p. 43.
- TRIADÚ, Joan, *Jordi Sarsanedas*, dins ÍD., *Antologia de contistes catalans (1850-1950)*, Barcelona, Selecta, 1950, ps. 1557-1558.
- *Jordi Sarsanedas*, dins ÍD., *Antologia de la poesia catalana 1900-1950*, Barcelona, Selecta, 1951, p. 283.
- *Una novel·la incompresa? El martell de Jordi Sarsanedas*, «Forja», núm. 109 (maig de 1958), ps. 10-11. Reproduït amb el títol *El martell, de Jordi Sarsanedas*, dins ÍD., *Llegir com viure*, Barcelona, Fontanella, 1963, ps. 120-122.
- *Nota a l'obra de Jordi Sarsanedas*, «Serra d'Or», núm. 42 (maig de 1958), ps. 29-31. Reproduït dins *Llegir com viure*, ps. 116-119.
- *Alta qualitat: contes de Pere Calders i Jordi Sarsanedas*, «Forja», núm. 125 (novembre de 1959), ps. 9-11. Reproduït dins ÍD. *Llegir com viure*, ps. 112-115.
- *La poesia de Jordi Sarsanedas o un nou elogi de la paraula*, «Serra d'Or», núm. 2 (febrer de 1966), ps. 63-65.
- Pròleg a *El martell*, Barcelona, Laia, 1971, ps. 7-12.

- *De Sarsanedas a Brossa passant per Argenté*, «Avui» (1 d'abril de 1983). Reproduït a ÍD., *La poesia catalana de postguerra*, Barcelona, Edicions 62, 1985, ps. 115-117.
  - *Jordi Sarsanedas i els poetes del trobar i del dubtar*, dins ÍD., *La poesia catalana de postguerra*, ps. 196-199.
  - *Tres poetes singularitzen*, dins ÍD., *La poesia catalana de postguerra*, ps. 54-57.
  - *El llenguatge líric i la dimensió oral*, «Avui» («Cultura») (27 de gener de 1990).
  - *Per a un retrat oval de Jordi Sarsanedas*, «Serra d'Or», núm. 415-416 (juliol-agost 1994), ps. 12-15.
  - *Notes sobre la poesia de Jordi Sarsanedas. Comentari obert per a una lectura dels seus inicis*, dins AA. VV., *Sobre Jordi Sarsanedas*, ps. 127-135.
  - *Rellegint Jordi Sarsanedas*, «Avui» («Cultura») (10 de febrer de 2000). Reproduït dins *Premis de la Crítica Catalana 1998-1999-2000. Quadern divulgatiu de l'AELC*, juliol de 2001, ps. 42-45.
  - *Jordi Sarsanedas contra la nit*, «Avui» («Cultura») (4 de novembre de 2004).
- VERDAGUER, Natàlia, *Sarsanedas diu que no hi ha antagonisme entre les cultures catalana i francesa*, «El Punt. Setmanari de Catalunya Nord», núm. 200 (1 de març de 1991), p. 10.
- VIDAL, Pau, *Jordi Sarsanedas rompe 10 años de silencio con Cor meu*, el món, «El País» (14 de desembre de 1999).
- VILANOVA, Antoni, *Mites de Jordi Sarsanedas*, «Destino», núm. 869 (3 juny de 1954). Traduït al català dins Jordi CASTELLANOS (a cura de), *Guia de la literatura catalana contemporània*, Barcelona, Edicions 62, 1973, ps. 361-362.
- VILLARODÀ, Jordi, *Jordi Sarsanedas adverteix a Ripoll contra l'empobriment de la llengua*, «El 9 Nou» (18 de febrer de 1991).
- ZAMORA, Santiago, *L'escriptor del mes visita Tarragona i Reus*, «Nou Diari» (5 de febrer de 1991).

ENTREVISTES A JORDI SARSANEDAS

La normalitat passa pel reconeixement total de la llengua, «Cultura», núm. 1 (novembre de 1983), p. 10.

BLAY, Pep, *Jordi Sarsanedas: «Potser el que més ens falla a la literatura catalana és la connexió amb els lectors»*, «Avui» («Cultura») (16 de febrer de 1991).

BOMBÍ-VILASECA, Francesc, «*Proclamo el goig i l'alegria de mirar*», «Avui» («Cultura») (12 de maig de 2005), ps. I-III.

BUSQUETS I GRABULOSA, Lluís, *Jordi Sarsanedas, la lluita contra la malaltesa*, dins ÍD., *Plomes catalanes d'avui*, Sant Boi de Llobregat, Grup Promotor / Edicions del Mall, 1982, ps. 133-142.

CAPDEVILA, Jordi, *Jordi Sarsanedas: «La situació de la literatura catalana s'assembla a la normalitat»*, «Avui» (5 de juny de 1994).

— *Jordi Sarsanedas: «El poema surt per atenció a la vida»*, «Avui» (12 de març de 2003).

CIÉRCOL, Marta, *Jordi Sarsanedas: «No pretenc que el que escric tingui una lectura unívoca»*, «Avui» («Cultura») (29 de febrer de 1996).

CORTADAS, Anna, *La noia a la sorra, vint-i-cinc anys amagada*, «L'Hora de Catalunya», núm. 89 (14-21 de gener de 1981), ps. 35-37.

CORTADELLAS, Xavier, *Jordi Sarsanedas*, «El Punt» («Presència») (2-8 de setembre de 2005), ps. 12-15.

CUSACHS, Montserrat, *Sarsanedas diu que hi ha massa premis literaris*, «Diari de Lleida» (3 de febrer de 1991).

FABRE, Jaume, «*Nunca he abierto ni abriré una tienda de poeta*», «El Periódico» (13 de gener de 1990).

FERRANDO, Eulàlia, *Radiografia dels premis literaris. Jordi Sarsanedas: «La presumpció d'innocència està oblidada»*, «Cultura», núm. 64 (febrer de 1995), ps. 24-26.

FLOS, Antoni, *Una entrevista amb Jordi Sarsanedas*, «Serra d'Or», núm. 4 (abril de 1964), ps. 51-52.

GABANCHO, Patrícia, *Petits i encerclats espais de llibertat*, dins ÍD., *La postguerra cultural a Barcelona (1939-1959). Converses*, Barcelona, Editorial Meteora, 2005, ps. 103-123.

GUILLAMON, Julià, *Jordi Sarsanedas: la realitat i el mite*, «Avui» (10 de febrer de 1985).

- LLANSANA, Marina, «*La poesia no demana quantitat*», «Regió 7» («Idees») (2 de febrer de 2000).
- MARESMÀ, Assumpció, *Jordi Sarsanedas: «El Congrés Internacional del Pen se celebrarà el 92 a Barcelona»*, «Avui» (14 de setembre de 1989).
- MASSOT, Dolors, *Jordi Sarsanedas: «No he podido escribir tanto como me hubiera gustado»*, «ABC Catalunya» (19 d'agost de 1994).
- NADAL, Marta, *Jordi Sarsanedas o el mite de l'home rigorós i discret*, «Serra d'Or», núm. 455 (novembre de 1997), ps. 38-44.
- *L'escriptura com a multiplicació de veritats*, «Lletra de canvi», núm. 30 (juny de 1990), ps. 25-32. Reproduït a ÍD., *Converses literàries*, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1991, ps. 199-215. Després reproduït a AA.VV., *Sobre Jordi Sarsanedas*, ps. 55-70.
- NARANJO I TEIXIDOR, Manuel, *El mestre Jordi Sarsanedas*, «Crònica d'Ensenyament», núm. 74 (març de 1995), ps. 61-64.
- PIÑOL, Rosa Maria, «*Mi poesía busca la alegría*», «La Vanguardia» (9 d'abril de 2005).
- PUIGTOBELLA, Bernat, *L'Altíssim*, «El País» («Quadern») (11 de novembre de 2004), ps. 1-3.
- *El català a Europa*, *ibid.*, p. 2.
- PUNSOLA, Caterina, *Parlant amb Jordi Sarsanedas*, «Cuadernos de traducción e interpretación/Quaderns de traducció i interpretació», núm. 3 (1983), ps. 175-178.
- RENDÉ I MASDEU, Joan, *Jordi Sarsanedas o tot el camí de la reconstrucció cultural*, «Avui» (30 de novembre de 1980).
- ROIG, Francesc, *Jordi Sarsanedas: Les mans de Serra d'Or*, «Diari de Tarragona» («Meridiano») (10 de febrer de 1991), p. VI.
- SERRA, Montse, «*Sóc post-noucentista i post-surrealista*», «El Temps», núm. 519 (30 de maig de 1994), ps. 40-43.
- SIMÓ, Isabel-Clara, *Jordi Sarsanedas, Premi Pla 1981*, «Canigó», núm. 693 (17 de gener de 1981), ps. 11-13.
- SOLER, Jordi, *Jordi Sarsanedas*, «El Punt» («Presència») (24 de juliol de 1994).
- TORNER, Carles, *El món existeix per ser mirat. Una conversa amb Jordi Sarsanedas entorn de Mites*, «Quaderns de la Fundació Joan Maragall. Narrativa i transcendència. Palau i Fabre, Sarsanedas i Marí»,

núm. 49 (maig de 2000). Parcialment reproduïda: «*El món existeix per ser mirat*». *Fragments d'una conversa amb Jordi Sarsanedas entorn de Mites*, «Caràcters», núm. 26 (gener de 2004), ps. 20-21.

TRIGO, Xulio Ricardo i CASTILLO, David, *Jordi Sarsanedas: «La poesia ha estat per a mi una dimensió vital»*, «Avui» («Cultura») (27 de gener de 1990).

ADDENDA

POESIES PUBLICADES EN REVISTES

Els ulls buits, «Lletres del Grup del Llibre» (abril-maig de 2006) p. 11.

ESTUDIS SOBRE JORDI SARSANEDAS

ARDOLINO, Francesco, *Temps de collida*, «Caràcters», núm. 37 (abril de 2006), p. 17.

COMES, Melcior, *Literatura impalpable*, «El Punt» («Prèsencia») (11-17 de novembre de 2005), p. 27.

FOLCH, Ernest, *Jordi Sarsanedas te abre al campo abierto*, «La Vanguardia» («Culturas») (21 de desembre de 2005), p. 4.

GASSOL, Olívia, *Jordi Sarsanedas. Una discreta venjança*, «Els Marges» núm. 78 (hivern de 2006) ps. 113-114.

GUILLAMON, Julià, *El lado maravilloso de la realidad*, «La Vanguardia» («Culturas») (21 de desembre de 2005), p. 4.

GUSTÀ, Marina, *Bon jazz*, «Revista de la Universitat de Barcelona», núm. 35 (abril de 2006), p. 20.

IZQUIERDO, Oriol, *Des del silenci, sense callar*, «Avui» («Cultura») (22 de març de 2006), p. 6.

LLORCA, Vicenç, *Tria personal. Jordi Sarsanedas*, Una discreta venjança, «Serra d'Or», núm. 555 (març de 2006), p. 53.

RIPOLL, Josep Maria, *Tria personal. Jordi Sarsanedas*, Silenci, respostes, variacions, «Serra d'Or», núm. 551 (novembre de 2005), p. 73.